Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

4 СНЕЖНЯ 2007 г. АЎТОРАК

№ 230 (26095)

Кошт 380 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

Падпіска-2008

СА «ЗВЯЗДОЙ» — У НОВЫ ГОД

Пачалася падпіска на I квартал і I паўгоддзе 2008 года. Падпісныя цэны на газету «Звязда» (у рублях)

Індэкс	на 1 месяц	на 3 месяцы	на 6 месяцаў
63850 (індывідуальны)	8800	26400	52800
63145 (індывідуальны льготны для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	8300	24900	49800
63858 (ведамасны)	14000	42000	84000
63239 (ведамасны льготны для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	12800	38400	76800
ПАДПІСКА НА I КВАРТАЛ I I ПАЎГОДДЗЕ 2008 ГОДА. ПАДПІСНЫЯ ЦЭНЫ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА» «Да запатрабавання» (праз кіёскі Мінгарсаюздруку)			
63850 (індывідуальны)	7460	22380	44760
63145 (індывідуальны льготны для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	6990	20970	41940
63858 (ведамасны)	9938	29814	59628
63239 (ведамасны льготны для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	9431	28293	56586

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў захоўваць правы і свабоды грамадзян пры рабоце з зваротамі

Аб гэтым ён заявіў на сустрэчы са старшынёй Канстытуцыйнага суда Рыгорам Васілевічам.

Прэзідэнт падкрэсліў сваё патрабаванне ўважліва працаваць са зваротамі грамадзян, дзейнічаць у строгай адпаведнасці з заканадаўствам.

Кіраўнік дзяржавы таксама праінфармаваны аб дзейнасці Канстытуцыйнага суда за апошнія 10 гадоў. За гэты перыяд Канстытуцыйным судом прынята 365 рашэнняў, у тым ліку амаль 40 заключэнняў. Унесена больш як 200 прапаноў па ўдасканаленню дзеючага заканадаўства, абсалютная большасць з якіх рэалізавана. Як адзначыў Рыгор Васілевіч, гэта тыя пытанні, якімі Канстытуцыйны суд пастаянна займаецца, з тым, каб беларуская нацыянальная прававая сістэма была больш сучаснай і дынамічна развівалася.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Беларусі плануе ў снежні наведаць Венесуэлу

Аб гэтым Аляксандр Лукашэнка расказаў у інтэрв'ю іспанскай газеце «Эль Паіс».

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, у снежні ў Венесуэле будзе прадстаўлена буйная выстаўка беларускай прадукцыі.

«Калі Уга Чавес знаходзіўся ў Мінску з візітам, то вельмі зацікавіўся таварамі, што вырабляюцца ў Беларусі, таму што наша прадукцыя добрай еўрапейскай якасці і да таго ж таннейшая. Нават з улікам адлегласці цэны на беларускую прадукцыю канкурэнтаздольныя на сусветным рынку, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Мы будзем дапамагаць венесуэльцам чым можам, таму што яны дапамагаюць нам. Мой сябар Чавес сказаў, што мы можам здабываць нафту на тых жа ўмовах, што і іншыя дзяржавы, але апіраючыся пры гэтым на прыхільнасць венесуэльцаў».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што на адведзеных у Венесуэле радовішчах праведзены ўжо разведачныя работы. «Мы падрыхтавалі дакументацыю і стварылі неабходныя прадпрыемствы. Мы ўсё робім хутка. У нас няма бюракратыі, як у ЕС», — дадаў ён.

«Чаму ж нам не супрацоўнічаць з Венесуэлай? Тое ж самае з Іранам. У нас даверныя адносіны з ІРІ. Калі мы звярнуліся па дапамогу да іранцаў, яны паказалі нам розныя радовішчы. Мы выбралі найболей перспектыўныя з іх і цяпер ствараем там прадпрыемствы, — сказаў Прэзідэнт.

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, Венесуэла і Іран — «гэта адны з найбагацейшых краін свету». «Той факт, што мы ў аднолькавай ступені адчуваем на сабе націск з боку мацнейшых краін, перш за ўсё з боку ЗША, зближае і аб'ядноўвае нас. Чаму ж нам не супрацоўнічаць з імі, як мы супрацоўнічаем з Расіяй? Няправільна прывязваць Беларусь да Венесуэлы і Ірана і лічыць нас групай краін-ізгояў. У Беларусі вельмі добрыя адносіны з многімі краінамі, сярод іх Арабскія Эміраты, Ізраіль, Сірыя, Кітай, Расійская Федэрацыя. Мы таксама развіваем эканамічныя адносіны з ЕС і ЗША», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка не выключае прыцягнення прыватных інвестыцый для будаўніцтва АЭС. «Для будаўніцтва АЭС будзе праведзены адкрыты конкурс. Мы не выключаем інвестыцыі, у тым ліку прыватныя. Але калі іх не будзе, выкарыстаем бюджэт», — сказаў беларускі лідэр. Ён таксама дадаў, што ў якасці патэнцыяльных удзельнікаў будаўніцтва электрастанцыі разглядаюцца тры групы кампаній: амерыкана-японская, французска-германская, а таксама расійская.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што для будаўніцтва АЭС у Беларусі ёсць важкі аргумент. Паводле яго слоў, па ўсім перыметры нашай краіны размешчаны дзесяткі старых ядзерных электрастанцый, такіх як Чарнобыльская. «А мы будзем будаваць суперсучасную ядзерную станцыю», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў свой час Беларусь больш за ўсіх пацярпела ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС, хоць у краіне не было сваёй атамнай станцыі. Менавіта таму, лічыць Прэзідэнт, насельніцтва прыме гэты аргумент. «Еўропа, Расія і Японія будуць будаваць дзесяткі ядзерных рэактараў. Яны ж не дурныя! І мы ў будучыні будаўніцтва АЭС адстаць не павінны. Пераканаены, што насельніцтва нас падтрымае», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Беларусь і Еўрапейскі саюз павінны развіваць дыялог. «Краіны ЕС могуць ставіць якія-небудзь важныя для іх праблемы, не ўмешваючыся ў нашы ўнутраныя справы, прынамсі, на гэтым этапе. Вельмі важна, каб ЕС не звёў дзяржаву ў залежнасць ад пазіцыі Беларусі і каб мы развівалі дыялог», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Еўропа сёння не хоча нармалізацыі адносінаў з Беларуссю. Таму што вельмі ў свой час далёка зайшла, а сёння трэба, захаваўшы твар, з гэтага выйсці. Хопіць рашучасці ў Еўрапейскага саюза гэта зрабіць — мы будзем сядзець за адным сталом, весці дыялог, калі мы хочам быць бліжэй. Мы гэтага хочам і ўсюды аб гэтым гаворым. Калі Еўрапейскі саюз не хоча, і ён выстаўляе нам непрымальныя ўмовы. Навошта ўмовамі абазначаць наш дыялог? Не трэба», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

На яго думку, Беларусь шмат зрабіла крокаў насустрач Еўрасаюзу, якія былі праігнараваны ЕС. «Мы іх (*умовы ЕС. — Заўвага БЕЛТА*) абдумаем, але я не ўпэўнены, што калі прымем гэтыя ўмовы, еўрапейцы адгукнуцца. У еўрапейцаў няма сур'ёзнага падыходу да Беларусі, за выключэннем, магчыма, Германіі, у якой больш прагматычная пазіцыя і якая спрабуе зразумець сітуацыю. Палітыка немцаў умераная і зыходзіць з рэальнай сітуацыі. У любой дэмакратычнай дзяржаве павінна быць апазіцыя, для немцаў банаць недахопы ў гэтай сітуацыі і патрабуюць ў адносінах да іншых. Мы застаецца толькі чакаць і назіраць. Мы больш падрыхтаваныя, чым Польшча або краіны Балтыі, да ўступлення ў ЕС», — адзначыў Прэзідэнт.

Паводле прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Зацверджаны праект новай штаб-кватэры НАК Беларусі

Штаб-кватэра Нацыянальнага алімпійскага камітэта размесціцца на скрыжаванні праспекта Пераможцаў і вуліцы Радужнай у раёне трэцяга гарадскога транспартнага кальца.

Праект штаб-кватэры ўзгоднены з Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, прэзідэнтам Нацыянальнага алімпійскага камітэта Аляксандрам Лукашэнкам. Новы алімпійскі аб'ект будзе пабудаваны за кошт замежнага інвестара і размесціцца ў мікраёне «Вяснянка» непадалёк ад жылога комплексу «Алімпійск», будаўніцтва якога таксама ажыццяўляецца па ініцыятыве Кіраўніка дзяржавы і пад кіраўніцтвам НАК Беларусі. У штаб-кватэры будзе не толькі офіс Алімпійскага камітэта. Тут размесцяцца: гасцініца, зала пасяджэнняў, прэс-цэнтр, музей алімпійскай славы, розныя службовыя памяшканні, падземная аўтастаянка, кафэ, рэстаран. Дарэчы, новы аб'ект гасціннасці НАК згодна з праектам будзе пабудаваны пяцізорканым гатэль «Radisson».

БЕЛТА.

ПЕРШЫ ВІЦЭ-ПРЭЗІДЭНТ НАК БЕЛАРУСІ ГЕНАДЗЬ АЛЯКСЕЕНКА СУСТРЭЎСЯ З ПРЭЗІДЭНТАМ МАК ЖАКАМ РАГЕ І ПРЭЗІДЭНТАМ ЕАК ПАТРЫКАМ ХІКІ

У іспанскай Валенсіі адбылася 36-я Генеральная асамблея Еўрапейскіх алімпійскіх камітэтаў. Адбылася сустрэча першага віцэ-прэзідэнта НАК Беларусі Генадзя Аляксеенкі з прэзідэнтам МАК Жакам Раге, прэзідэнтам АНАК Марыо Васкес Раньі і прэзідэнтам ЕАК Патрыкам Хікі. У ходзе гутаркі абмяркоўваліся пытанні развіцця алімпійскага руху ў Беларусі, падрыхтоўкі да Алімпійскіх гульняў, карыстання абноўленай спартыўнай інфраструктуры Беларусі для правядзення міжнародных спаборніцтваў вышэйшага ўзроўню.

БЕЛТА.

ISSN 1990 - 763X

У госці да бабы Тані і дзеда Васіля ХАМІЦЭВІЧАЎ у в. Рог Салігорскага раёна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Святло ў бабуліным акне

Праблемы інвалідаў будуць вырашацца...

Сёлета ўпершыню Дзень інвалідаў прайшоў у рамках дзеяння Міжнароднай канвенцыі па правах інвалідаў. Раней таксама існавалі розныя дэкларацыі аб правах інвалідаў, але яны насілі рэкамендацыйны характар. Канвенцыя — гэта дакумент, абавязковы да выканання. Сама канвенцыя распрацоўвалася каля 10 гадоў. На сёння да канвенцыі далучылася 81 краіна.

— Наша краіна таксама вядзе актыўную дзейнасць па далучэнні да канвенцыі,— гаворыць Сяргей Драздоўскі, намеснік старшыні Цэнтральнага праўлення Грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства інвалідаў». — Гэта самы аптымальны варыянт узаемадзеяння грамадства з інвалідамі, інвалідаў з грамадствам і інвалідаў з інвалідамі.

— Працаўладкаванне — самы важны аспект рэабілітацыі людзей з абмежаванымі магчымасцямі, — гаворыць Уладзімір Патапенка, старшыня Цэнтральнага праўлення грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства інвалідаў». — Нашай арганізацыі належыць 171 прадпрыемства, толькі 104 з якіх дзейнічаюць. На гэтых прадпрыемствах працуе 3183 чалавекі, з іх толькі 1747 інваліды. Па-ранейшаму большая частка інвалідаў нашай краіны, якія маглі б і хацелі б працаваць — беспрацоўныя. 30 лістапада ГА «Беларускае таварыства інвалідаў» правяло «круглы стол» з 12 міністэрствамі і ведамствамі Беларусі. Таму ў бліжэйшы час праблемы інвалідаў будуць вырашацца на самым высокім узроўні.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Беларусь імкнецца да далейшага развіцця ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва з ААЭ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў прэзідэнта Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў шэйха Халіфу бен Заіда аль-Нахаяна, наследнага прынца Абу-Дабі, намесніка Вярхоўнага галоўнакамандуючага Узброенымі Сіламі ААЭ шэйха Мухамеда бен Заіда аль-Нахаяна, віцэ-прэзідэнта і прэм'ер-міністра ААЭ, правіцеля Дубая шэйха Мухамеда бен Рашыда аль-Мактума з нацыянальным святам — Днём утварэння федэрацыі. Аляксандр Лукашэнка пацвердзіў шчырае імкненне Беларусі да далейшага развіцця ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва з Аб'яднанымі Арабскімі Эміратамі ва ўсіх галінах.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

«ЛОРАБАНК» — «ХОУМ КРЭДЫТ БАНК»

Адкрытае акцыянернае таварыства «Лорабанк» перайменавана ў ААТ «Хоум Крэдыт Банк», паведамілі карэспандэнту нашай газеты ва ўпраўленні інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі. Адпаведныя змяненні і дапаўненні ў статут банка былі прыняты агульным сходам акцыянераў. Пашыраны і ліцэнзійныя паўнамоцтвы «Хоум Крэдыт Банка»: у параўнанні з папярэдняй новая ліцэнзія папоўнена такімі банкаўскімі аперацыямі, як прыцягненне ва ўклады грашовых сродкаў фізічных асобаў і адкрыццё і вядзенне банкаўскіх рахункаў фізічных асобаў.

Ігар ГРЫШЫН.

Урад Беларусі дапрацаваў праекты прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця і бюджэту на 2008 год

Урад Беларусі дапрацаваў праекты прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця і бюджэту на 2008 год у адпаведнасці з даручэннямі, дадзенымі Прэзідэнтам 13 лістапада на нарадзе па гэтых пытаннях. Дакументы ўнесены на разгляд кіраўніку дзяржавы.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 3 снежня прыняў з дакладам прэм'ер-міністра Сяргея Сідорскага. На сустрэчы абмеркаваны бягучыя пытанні работы эканомікі краіны.

Прэзідэнт праінфармаваны аб выкананні асобных інвестыцыйных праектаў. У прыватнасці, размова ішла аб праектах, што рэалізуюцца ў Парку высокіх тэхналогій, аб супрацоўніцтве з кампаніяй Iran Khodro.

Аляксандру Лукашэнку таксама далажана аб ходзе рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы інавацыйнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2007—2010 гады. Сяргей Сідорскі паведаміў аб тым, што ўрадам распрацаваны структура кіравання Нацыянальнай інавацыйнай сістэмай на рэспубліканскім, галіновым і рэгіянальным узроўні, дэталёвы план рэалізацыі мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы і план-графік стварэння новых і мадэрнізацыі дзеючых прадпрыемстваў рэальнага сектара эканомікі. У гэтым годзе ў рамках праграмы выконваецца 660 праектаў. У студзені—верасні на гэтыя мэты было накіравана каля Br2,4 трлн. Здадзена ў эксплуатацыю 65 аб'ектаў, у тым ліку 8 — прадпрыемстваў і важнейшых вытворчасцяў, 18 — новых вытворчасцяў, а таксама 39 мадэрнізаваных вытворчасцяў на дзеючых прадпрыемствах.

У прыватнасці, за гэты перыяд створана вытворчасць бясшвовых гарачакачаных труб на РУП «Беларускі металургічны завод», аўтаматычных пральных машын на прадпрыемстве ЗАТ «Атлант», трактароў «Беларус-921» на РУП «Смаргонскі агрэгатны завод», створана вытворчасць лакіравання і літаграфіі бляхі на РУВП «Бярозатара». Рэалізаваны і іншыя значныя праекты.

У выніку рэалізацыі праектаў дзяржаўнай праграмы ў Беларусі створана 2043 новыя рабочыя месцы.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

УСЁ ПРА ТУРЫЗМ У ГЛЯНЦАВЫМ ФАРМАЦЕ

Пабачыў свет новы часопіс «BY. Вокруг света в Беларусь» — першае нацыянальнае глянцавае выданне аб турызме і падарожжах.

Ідэя стварэння новага часопіса належыць Кіраўніцтву справамі Прэзідэнта, а сам час з'яўлення выдання нельга назваць выпадковым. Як адзначыў у гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» намеснік кіраўніка спраў Прэзідэнта Эдвард Матуліс, паступовы рост даходаў, павелічэнне так званага «сярэдняга класа» значна павысілі цікавасць да турызму і актыўнага адпачынку, да таго ж зараз усё большая колькасць грамадзян нашай краіны аддае перавагу не столькі танным, колькі якасным варыянтам. Прычым варыянтам як непасрэдна ў Беларусі, так і ў блізкім ці далёкім замежжы. Таму асноўнымі тэмамі новага выдання стане падрабязны аповед аб айчынных санаторыях, базах адпачынку, аграсядзібах, паляўнічых і рыбалоўных гаспадарках, беларускіх гарадах і мястэчках, адметных музеях, святах і фестывалях, і адначасова на старонках часопіса можна будзе знайсці звесткі аб магчымасцях паездкі ў замежны тур, цэнах і прапановах, змяненнях пагранічнага і мытнага заканадаўства, «рэйтынгі надзейнасці» тураператараў і турфірмаў.

Гэтая ж інфармацыя, заўважыў Эдвард Матуліс, павінна быць карыснай і для грамадзян іншых краін, тым больш што факт застаецца фактам: ужо сёлета тыя ж іншаземцы набылі каля 40 працэнтаў пуцёвак у айчынныя здраўніцы. Застаецца толькі дадаць, што новы часопіс «BY. Вокруг света в Беларусь» будзе выходзіць штомесяц, прычым ужо з другога нумара павінен з'явіцца яго англамоўны варыянт.

Сяргей ГРЫБ.

Надзённае

У снежні зменены стаўкі падаходнага падатку

Як вядома, з першых дзён зімы Саўмін краіны павялічыў памер базавай велічыні да 35 000 рублёў. У сувязі з гэтым наш чытач, жыхар сталіцы Аляксей Леўчын, пытаецца, ці зменяцца са снежня стаўкі падаходнага падатку для фізічных асобаў і якой будзе тая мінімальная рыса сукупнага гадавога даходу, пасля якой трэба будзе запаўняць дэкларацыю?

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў галоўным упраўленні падаткаабкладання фізічных асобаў Міністэрства па падатках і зборах, ведамствам прынята пастанова № 102 аб новых стаўках падаходнага падатку. Згодна з дакументам, з пачатку снежня мінімальнай стаўкай падатку ў памеры 9 працэнтаў будзе абкладацца сукупны гадавы даход да 7 519 992 рублёў. Калі сукупны гадавы даход вагаецца ад 7 519 993 рублёў да 18 799 980 рублёў, тады падатак складае 676 799 рублёў плюс 15 працэнтаў ад мінімальнай рысы, роўнай 7 519 992 рублям. Пры сукупным гадавым даходзе ад 18 799 981 рубля да 26 319 972 рублі сума падатку будзе складаць 2 368 797 рублёў плюс 20 працэнтаў ад сумы, якая перавышае 18 799 980 рублёў. Наступная стаўка падаходнага падатку ў памеры 3 872 796 рублёў плюс 25 працэнтаў ад сумы, якая перавышае 26 319 972 рублі, будзе дзейнічаць, калі сукупны гадавы даход не дасягае 33 839 964 рублі. І апошняя, самая вялікая стаўка (сума) падатку будзе дзейнічаць, калі сукупны даход за год складае 33 839 965 рублёў і вышэй. У такім разе трэба будзе заплаціць падаткаў за год 5 752 794 рублі плюс 30 працэнтаў ад сумы, якая перавышае 33 839 964 рублі.

Трэба заўважыць, што вышэйназваныя новыя стаўкі падаходнага падатку, хутчэй за ўсё, будуць дзейнічаць мінімум са снежня і да канца гэтага года. Менавіта па гэтых стаўках трэба будзе падлічваць свае даходы і падаткі пры запаўненні дэкларацыі аб сукупным гадавым даходзе за 2007 год.

Паводле слоў суразмоўцы, дэкларацыю аб сукупным гадавым даходзе трэба будзе падаць у падатковыя службы да 3 сакавіка ўключна (1 і 2 сакавіка з'яўляюцца выхаднымі днямі). Аб дэкларацыі трэба будзе паклапаціцца тым грамадзянам, якія атрымліваюць даходы з дзвюх і больш крыніц і сукупны гадавы даход якіх перавышае 7 519 992 рублі.

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ДОЎГ ЗША РАСЦЕ ПА $1 МЛН ЗА ХВІЛІНУ

Нацыянальны доўг ЗША расце па 1,4 млрд долараў за дзень, ці амаль па мільёну долараў за хвіліну. Агульны ж аб'ём доўгу дасягнуў 9,14 трыльёна долараў. Для параўнання, ВУП ЗША за 2006 год склаў 13,16 трыльёна долараў.

Такімі тэмпамі адзнаку ў 10 трыльёнаў нацыянальны доўг ЗША пераадолее яшчэ да таго, як цяперашні прэзідэнт ЗША Джордж Буш пакіне сваю пасаду, што адбудзецца ў студзені 2009 года. Далей сітуацыя будзе развівацца яшчэ горш, па прычыне таго, што колькасць працаздольнага насельніцтва будзе паступова памяншацца. Доўг ЗША будзе расці і за кошт ваенных аперацый на Блізкім Усходзе.

ЧАВЕС ПАВІНШАВАЎ СВАІХ ПРАЦІЎНІКАЎ З ПЕРАМОГАЙ

Большасць грамадзян Венесуэлы прагаласавалі супраць канстытуцыйнай рэформы прэзідэнта краіны Уга Чавеса, якая б пашырыла прэзідэнцкія паўнамоцтвы.

Паводле інфармацыі Нацыянальнага выбарчага савета Венесуэлы пасля падліку 90 працэнтаў бюлетэняў, 50,7 працэнта венесуэльцаў не падтрымалі адпаведныя папраўкі ў канстытуцыю. Падтрымалі Чавеса 49,29 працэнта ўдзельнікаў рэферэндуму.

Лідар Венесуэлы ўжо прызнаў сваё паражэнне на рэферэндуме, што адбыўся ў нядзелю, і заклікаў сваіх прыхільнікаў спакойна ўспрымаць вынікі галасавання. Чавес таксама павіншаваў сваіх праціўнікаў. Нагадаем, прэзідэнт Венесуэлы прапаноўваў унесці ў канстытуцыю 69 папраўак. Найбольш значныя з іх — адмена абмежаванняў на перавыбранне аднаго і таго ж грамадзяніна на пасаду прэзідэнта краіны, павелічэнне прэзідэнцкага тэрміну з шасці да сямі гадоў і надзяленне кіраўніка дзяржавы правам прызначаць сваім указам кіраўнікоў тэрытарыяльных і муніцыпальных утварэнняў, у тым ліку і мэра сталіцы.

КІТАЙ АБВЕРГ ЧУТКІ ПРА ПЛАГІЯТ У NASA

Кітай абверг чуткі, якія з'явіліся ў Інтэрнэце, пра тое, што быццам бы зроблены штучным спадарожнікам здымак Месяца з'яўляецца копіяй фатаздымка NASA.

КНР запусціла свой першы штучны спадарожнік Луны «Чэн'э-1» 24 кастрычніка, а на мінулым тыдні быў абнародаваны зроблены ім з арбіты фатаздымак месяцавай паверхні. Кітайскія службовыя асобы ахарактарызавалі місію спадарожніка як «поўны поспех». Аднак некаторыя кітайскія Інтэрнэт-карыстальнікі выказалі сумненні ў сапраўднасці фатаздымка, адзначыўшы, што ён амаль ідэнтычны выяве Месяца на здымку NASA, апублікаваным у 2005 годзе.

«Кітайскія і амерыканскія здымкі выглядаюць падобнымі, таму што спадарожнікі фатаграфавалі адну і тую ж плошчу ў паўднёвым паўшар'і Месяца. Але дасканалае вывучэнне фатаздымкаў дазваляе выявіць у іх невялікія адрозненні», — заяўляюць вучоныя.

КУРСЫ ВАЛЮТ

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 04.12.2007 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША	2 153,00
1 еўра	3 151,45
1 латвійскі лат	4 497,13
1 літоўскі літ	912,73
1 чэшская крона	120,07
1 польскі злоты	870,27
1 расійскі рубель	88,04
1 украінская грыўня	425,20

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў

Цэнтрабанк РФ

USD	24,4560
10 UAH	48,2063
1000 BYR	11,3419
EUR	35,9136

Курс у гандлёвых кампаніях (на 03.12.2007 г.)

USD	2135 / 2210

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпішыцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2007 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

НАС ЧАКАЕ ДВА ТЫДНІ СЫРОГА НЯЎСТОЙЛІВАГА НАДВОР'Я

Увесь тыдзень у Беларусі чакаецца няўстойлівае надвор'е, калі характар яго будуць вызначаць актыўныя цыклоны з боку Атлантыкі, — паведаміў рэдакцыі начальнік службы гідраметэапрагнозаў Рэспубліканскага гідраметцэнтра Дзмітрый Рабаў.

Паводле слоў спецыяліста, не зусім зімовае цёплае надвор'е будзе гаспадарыць у нас ажно на працягу двух тыдняў. Тэмпература паветра ўначы будзе вагацца ад мінус 3 да плюс 3 градусаў, удзень — ад 2 марозу да 4 цяпла. Ападкі будуць назірацца ў выглядзе дажджу і мокрага снегу. Уначы, раніцай і нават удзень месцамі туман, галалёд, на дарогах галалёдзіца. Напрыканцы другой дэкады снежня на тэрыторыю нашай краіны завітае халоднае арктычнае надвор'е, калі ападкі будуць назірацца ў выглядзе снегу і мокрага снегу. Тэмпература паветра ўначы ад 0 да 6 марозу, пры праясненнях да мінус 10 градусаў, удзень — ад мінус 4 градусаў да 1 цяпла. У апошнія дні снежня нас чакае чарговае павышэнне тэмпературы паветра. Уначы тэмпература паветра будзе вагацца ад 5 марозу да 1 градуса цяпла, удзень — ад мінус 2 да плюс 3 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

У СВЕТЛАГОРСКУ ЗАГІНУЎ МІЛІЦЫЯНЕР

Аб гэтым нам паведамілі ў прэс-цэнтры УУС Гомельскага аблвыканкама. Трагедыя адбылася ў мінулую нядзелю пры наступных абставінах.

Жыхарка аднаго з пяціпавярховікаў, у дачыненні да якой яе муж учыніў скандал на глебе рэўнасці і пагражаў забойствам, выбегла з дому, каб патэлефанаваць у міліцыю з просьбай уціхамірыць яго. І выпадкова сустрэла ўчастковага інспектара маёра Юрыя Шутава, які неадкладна пайшоў высвятляць абставіны.

Міліцыянер па мабільніку пазваніў у райаддзел унутраных спраў і папрасіў дапамогі, пасля чаго ў тэлефоннай трубцы пачуўся шум ад падзення мабільніка і барацьбы ў кватэры. У гэты самы момант у міліцыі раздаўся тэлефонны званок ад работніцы раённага вузла сувязі: ва ўказаную кватэру патрабуецца дапамога маёру міліцыі, і туды быў адпраўлены нарад, які на лесвічнай пляцоўцы чацвёртага паверха дома выявіў труп Шутава. Як высветлілася пазней, калі міліцыянер пачаў званіць у райаддзел унутраных спраў, мужчына (а гэта быў 57-гадовы пенсіянер) нечакана напаў на яго і нанёс шэсць нажавых раненняў, прыхапіў яго пісталет з васьмю патронамі і забарыкадзіраваўся ў кватэры. На месца здарэння прыбыў па сігнале трывогі асабовы склад райаддзела, а затым з Гомеля і рота хуткага рэагавання спецпалка ўпраўлення ўнутраных спраў аблвыканкама. Было вырашана ісці на штурм кватэры з выкарыстаннем шумавой гранаты. Ніякага супраціўлення міліцыі аказана не было, бо гаспадар кватэры застрэліўся. Як высветлілася пасля, мужчына, а гэта быў Мікалай Пунтус, алкаголем не злоўжываў, на ўліку ў міліцыі не знаходзіўся. Маёр Юрый Шутаў, 1972 года нараджэння, у міліцыі працуе з 21-гадовага ўзросту. Характарызуецца ён выключна станоўча, мае 43 заахвочванні за выдатную службу. Яго жонка працуе ў адной са школ горада настаўніцай, а сын вучыцца ў пятым класе.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ЦАЦКА ПАШКОДЗІЛА ВОКА?

1 снежня ў Магілёўскую гарадскую бальніцу хуткай дапамогі звярнулася жанчына з хімічным апёкам рагавіцы вока. Яна растлумачыла, што ў гандлёвым цэнтры выбірала цацку, і адна трэснула прама ў руках і пашкодзіла вока. Цяпер міліцыя праводзіць праверку гэтага надзвычайнага здарэння.

СЫР ЗНАЙШОЎСЯ

«Звязда» паведамляла пра знікненне МАЗа, які быў загружаны ў Бялынічах дваццаццю тонамі сыру коштам болей за 90 тысяч долараў.

Як стала вядома, гэты аўтамабіль, за рулём якога быў жыхар Віцебскай вобласці, накіроўваўся ў Маскоўскую вобласць. Да шчасця, знікнення чалавека, аўтамабіля і грузу высветлілася. Паводле звестак ад сваякоў вадзіцеля, у дарозе здарыліся паломкі — машыны і мабільнага тэлефона. Цяпер груз прыбыў на месца.

Ул.інф.

ІНЦЫДЭНТ У МЕТРО

Крыху больш як на сорак хвілін быў паралізаваны рух цягнікоў у мінулую суботу на другой лініі сталічнага метрапалітэна...

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў аддзеле інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, уваход на станцыі другой лініі быў закрыты, пачынаючы з 12 гадзін 51 хвіліны. Справа ў тым, што ў гэты час на станцыі «Купалаўская» 50-гадовы беспрацоўны мужчына кінуўся пад электрацягнік, які прыбыў. У выніку самагубца атрымаў адкрытую чэрапна-мазгавую траўму цяжкай ступені і быў дастаўлены ў бальніцу. Урачы, якія змагаліся за жыццё пацярпелага, на жаль, не змаглі яго выратаваць.

Ігар ГРЫШЫН.

ЗА НЕДАГЛЯД ПАЗБАВІЦЬ БАЦЬКОЎСКІХ ПРАВОЎ?

Дзіцячае свавольства з агнём стала прычынай пажару ў Любані.

Двум хлопчыкам чатырох і шасці гадоў, якіх без нагляду пакінулі дарослыя, удалося на кухні знайсці запалкі. У выніку «забаў» з імі спачатку загарэлася сінтэтычная «дарожка», ад яе — шафа і ложак. Калі агонь разгарэўся, дзеці выбеглі ў прыхожую. На шчасце, менавіта ў гэты момант па лесвіцы паднімалася суседка, якая пачула пах дыму і зайшла ў адчыненую кватэру. Зараз выратавальнікі-пажарныя разглядаюць магчымасць падачы прапановы на пазбаўленне бацькоўскіх правоў маці, якая пакінула дзяцей адных, што ледзь не каштавала ім жыцця.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗБОРНЫЯ ТУРЦЫІ І АРГЕНЦІНЫ ПРЫЕДУЦЬ У МІНСК

Бернд Штанге пацвердзіў, што 26 сакавіка 2008 года Беларусь у таварыскім матчы прыме каманду Турцыі, а 20 жніўня згуляе з Аргенцінай.

АДБЫЛАСЯ ЖАРАБ'ЁЎКА ЕЎРА-2008

У Люцэрне (Швейцарыя) прайшла жараб'ёўка футбольнага турніру Еўра-2008. Канчатковы склад груп чэмпіянату Еўропы выглядае наступным чынам:

група A (гульні пройдуць у Базелі і Жэневе, Швейцарыя) — Швейцарыя, Чэхія, Партугалія, Турцыя; **група B** (Вена і Клагенфурт, Аўстрыя) — Аўстрыя, Харватыя, Германія і Польшча; **група C** (Бёрн і Цюрых, Швейцарыя) — Нідэрланды, Італія, Румынія, Францыя; **група D** (Зальцбург і Інсбрук, Аўстрыя) — Грэцыя, Швецыя, Іспанія, Расія. Фінальная частка чэмпіянату Еўропы па футболе пройдзе з 7 па 29 чэрвеня.

БРАЗІЛЕЦ КАКА АТРЫМАЎ «ЗАЛАТЫ МЯЧ-2007»

У нядзелю раніцай у прамым эфіры французскага тэлебачання паўабаронца зборнай Бразіліі і італьянскага «Мілана» Кака атрымаў «Залаты мяч». Штогод гэта прэмія ўручаецца выданнем France Football лепшаму іграку свету. 96 журналістаў паставілі Кака (444 балы) на першае месца. Другім і трэцім адпаведна сталі Крыштыяну Раналду з «МЮ» (277) і Ліанель Месі з «Барсы» (255).

Алена АЎЧЫННІКАВА.

Паритетбанк

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ ОАО «ПАРИТЕТБАНК»!

19 декабря 2007 г. проводится внеочередное Общее собрание акционеров банка в заочной форме методом опроса с повесткой дня:

1. Об избрании Счетной комиссии.
2. О рассмотрении заявлений акционеров ОАО «Паритетбанк» об изменении категории принадлежащих им простых (обыкновенных) акций банка.
3. Об утверждении изменений в Устав ОАО «Паритетбанк».

Собрание проводится по адресу: г. Минск, ул. Гамарника, 9/4, комн. 401.

Бюллетени для заочного голосования и другие материалы к собранию участники собрания могут получить по указанному адресу 14 декабря 2007 г. с 9.00 до 17.00.

Справки по телефону (017) 288 49 43.

Заполненные бюллетени для заочного голосования должны быть возвращены не позднее 17 декабря 2007 г. по месту их выдачи.

Дата подсчета голосов — 18 декабря 2007 г.

Лицензия НБ РБ от 27.10.2006 г. № 5 УНП 100233809.

Дзень падпісчыка

«Я — адналюб. Люблю свайго мужыка і сваю газету»

Валянціна ЛУК'ЯНАВА будзе апранаць майку любімага чырвонага колеру з лагатыпам «Звязды».

Жыхарка Кіраўска Валянціна Лук'янава больш за 25 гадоў выпісвае «Звязду».

Ураджэнка Баранавіч, Валянціна трапіла ў Кіраўскі раён па размеркаванні пасля заканчэння Магілёўскага педагагічнага інстытута. Яна працуе выхавальніцай у групе падоўжанага дня для малодшых школьнікаў.

— Я вашу газету выпісваю вельмі даўно, — расказала Валянціна. — Спачатку чытала «Чырвоную змену». А калі скончыўся камсамольскі ўзрост — перайшла на «Звязду». І перапынку ў падпісцы ніколі не рабіла. Вядома ж, магу пачытаць і іншыя выданні, але «Звязду» я вельмі люблю і ніколі ёй не здраджвала. Я ўвогуле — адналюб. Як выбрала аднаго мужыка, так з ім і жыву. Як выбрала «Звязду», так з гэтай газетай, напэўна, да старасці буду.

Валянціне падабаецца, што ў «Звяздзе» можна даведацца пра ўсё: ад самых важных навін краіны і свету да надвор'я. Яна з задавальненнем чытае цікавыя жыццёвыя і смешныя гісторыі. А звесткі з раздзела пра агарод і сад правярае на ўласным падворку.

— А таксама я вельмі люблю беларускую мову, — падкрэслівае жыхарка Кіраўска. — Я ж вырасла ў вёсцы, а пры паступленні ў інстытут пісала беларускае сачыненне, таму што родную мову вельмі добра ведаю. Я па-беларуску свабодна чытаю і размаўляю са сваімі выхаванцамі. Дзеці спачатку прыслухоўваюцца да мяне, а потым выдатна разумеюць і самі гавораць.

Валянціна ганарыцца тым, што некалькі гадоў таму на сустрэчы з камандай журналістаў са «Звязды» запыталася пра вуліцу, названую ў гонар найстарэйшай беларускай газеты. Крыўдна ёй было чуць пра праспекты газеты «Правда» ды «Известий» у беларускай сталіцы: маўляў, чаму не шануем сваё? І цяпер Лук'янава вельмі задаволеная, што да яе заўвагі прыслухаліся. Цяпер у Мінску ёсць праспект газеты «Звязда».

— Я жадаю, каб у вашай газеты было доўгае жыццё, а ў яе нястомных супрацоўнікаў усё было добра, — пажадала Валянціна. — І жадаю, каб не грызлі тыя мышы, якія ў Год мышы. І каб сумленне не грызла. Каб было і багацце, і здароўе, і добры настрой. А я ўжо даўно падпісалася на першае паўгоддзе 2008 года.

З Валянцінай Лук'янавай карэспандэнт «Звязды» сустрэўся ў Рэспубліканскі дзень падпісчыка ў Кіраўску. І каб у нашай вернай прыхільніцы быў добры настрой і памяць пра любімую «Звязду», з найлепшымі пажаданнямі ад нашай газеты яна атрымала фірменныя «звяздоўскія» сувеніры.

Ілона ІВАНОВА.

Кіраўскі раён.

Прамая лінія

ЗДАРОЎЕ ЖАНЧЫНЫ — ЗДАРОЎЕ НАЦЫІ

На пытанні адказваюць дацэнт кафедры акушэрства і гінекалогіі Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдат медыцынскіх навук Віталь ДУДА і дацэнт кафедры акушэрства і гінекалогіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі, кандыдат медыцынскіх навук Уладзімір ДУДА.

Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

(Працяг. Пачатак у нумары за 30 лістапада, 1 снежня.)

☎— Тэлефаную з Гомеля, завуць Валянціна Іванаўна. Пасля першых родаў у маёй дачкі было разыходжанне лабковых касцей. Зараз яна цяжарная другі раз. Аднак ранейшая траўма дае аб сабе ведаць, вельмі моцныя болі. Нам парэкамендавалі прымаць кальцэмін. А ці не пашкодзіць гэта будучаму дзіцяці? І яшчэ. Які далейшы прагноз на здароўе дачкі? Наш лечачы ўрач сказаў, калі будуць натуральныя роды, то ў далейшым можа пагражаць інвалідная каляска.

— На жаль, хоць і рэдка, але такое ўскладненне сустракаецца. Мяркуючы па тым, што вы расказалі, лячэнне будзе доўгім, і праводзіць яго павінны акушэры-гінеколагі сумесна з хірургамі-траўматолагамі. Аб'ём лячэння залежыць ад канкрэтнай сітуацыі. Адной жанчыне дастаткова будзе абысціся шырокім рэменем, пры дапамозе якога будуць зводзіцца косці. А другой спатрэбіцца працяглы пасцельны рэжым у спецыяльным гамачку, каб яна ляжала і пад моцай уласнай вагі гэтыя лабковыя косці сыходзіліся разам.

Прэпараты кальцэміну прымаць можна, але ў неабходнай дазіроўцы. Усё залежыць ад вынікаў аналізаў. Яшчэ добра ўжываць ежу багатую на кальцый — тварог, малако, сыр, яйкі. Не трэба забываць пра такі мікраэлемент, як фосфар, якога шмат у рыбе. Доўгатэрміновы прагноз цяжка зрабіць па тэлефоне. Аднак наконт інвалiднай каляскі, думаю, урачы перабольшваюць.

☎— Звоніць Марыя з Круглага. Маёй нявестцы праз два месяцы раджаць. У яе знайшлі вузлаватую эрытэму. Урачы кажуць, што роды могуць быць толькі пры дапамозе кесарава сячэння. Гэта так?

— Цяжка меркаваць па тэлефоне.

— А ці можна прыехаць да вас на кансультацыю?

— Можна. Звяжыцеся з намі па тэлефоне, які ёсць у рэдакцыі, і дамовімся, калі можна прыехаць на кансультацыю.

☎— Мяне завуць Ларыса Сяргееўна, званю з Мінска. Я хачу сказаць дзякуй газеце за тое, што яна знайшла такіх годных мужчын для «прамой лініі». Гэта праўда, што здароўе жанчыны — здароўе нацыі. І людзі, якія сёння знаходзяцца на «прамой лініі», па-сапраўднаму клапоцяцца аб здароўі нацыі. Я прашу вас перадаць маю глыбокую ўдзячнасць прафесару Івану Уладзіміравічу Дудзе, які калісьці выратаваў мяне. Такіх людзей, як ён, мала. У яго не толькі залатыя рукі, але і залатое сэрца. Ён гатовы прыйсці на дапамогу кожнай жанчыне, якая трапіла ў бяду з-за сваёй хваробы. Іван Уладзіміравіч мае такія высокія навуковыя званні, але пры гэтым застаецца такім простым, даступным і добрым чалавекам. Дай Бог яму здароўя. Я вельмі рада, што сыны пайшлі па яго шляху.

— Вялікі дзякуй. Мы абавязкова перададзім Івану Уладзіміравічу вашы цёплыя словы.

☎— Мяне завуць Святлана. Мне 40 гадоў. Праблема такая. У мяне быў вялікі эндаметрыёз малога таза. Гадоў пяць прымала гарманальныя прэпараты. Потым была лапараскапія. Пасля аперацыі мне зноў прапанавалі гарманальныя прэпараты, але я адмовілася. Праз год зрабілі ўльтрагукавое даследаванне і аказалася, што ад хваробы няма і следу. Ці можа такое быць? Ці можна мне не баяцца, што хвароба вернецца?

— Я магу толькі здагадвацца аб тым, што б гэта значыла. Бо я нічога не ведаю пра ваш лад жыцця, пра іншыя хваробы, якія вы, магчыма, маеце. Але, грунтуючыся на тым, што я пачуў, такое цалкам магчыма. Верагодна змянілася нейкая сітуацыя і ваш арганізм у пэўнай ступені сам справіўся з хваробай.

— А ці магло паўплываць тое, што ў мяне другі шлюб?

— Безумоўна. Калі нармалізаваўся ваш стан, ёсць сямейны дабрабыт, адсутнічаюць стрэсы, то ў такіх спрыяльных абставінах арганізм сам спраўляецца з праявамі хваробы. Аднак абследавацца трэба абавязкова два разы на год. І абмяжоўвацца адным ультрагукавым даследаваннем не варта. Трэба абавязкова наведваць гінеколага.

☎— З Мінска тэлефануе Ніна Аляксандраўна. Скажыце, калі ласка, якую сярэднюю вагу павінна набіраць жанчына падчас цяжарнасці?

— Вага, якая набіраецца, можа быць самай рознай. Але пажадана, каб яна не перавышала 10—12 кілаграмаў, незалежна ад таго, колькі жанчына важыла да цяжарнасці. На жаль, апошнім часам мы вельмі часта назіраем, што за цяжарнасць жанчына набірае 15, а тое і 20 кілаграмаў. І сустракаецца гэта часцей, чым калі цяжарная набірае 4—5 кілаграмаў. Хоць апошняе гэта таксама крайнасць.

Святлана БАРЫСЕНКА, Вольга ШАЎКО.

(Працяг будзе.)

Дзякуй!

«ЯК СКАЗАЛІ, ТАК ЯНО І ВЫЙШЛА...»

Праўду кажуць, у бальніцу лепш не трапляць. А калі ўжо давялося, то дай Бог, да добрых дактароў. Мне ў гэтым сэнсе вельмі пашанцавала — трапіў у абласную на прыём да прафесара Мікалая Мікалаевіча Чура. Дагэтуль пад уражаннем не толькі ад яго прафесіяналізму, але і ад уважлівасці да чужога болю, ад добразычлівасці. Хоць «прыгавор» мне ён вынес суровы: патрэбна аперацыя. Назаўтра і досыць паспяхова яе зрабіў хірург Аляксандр Анатольевіч Казлоўскі. Але ж і потым без пільнай увагі мяне не пакінулі. Далечваў вопытны ўрач Юрый Іванавіч Какошка пад пастаянным кантролем з боку загадчыка аддзялення Уладзіміра Васільевіча Ільюшонка. Усім ім — нізкі паклон. У тым ліку і ад маіх суседзяў па палаце.

Уладзімір Пятровіч РАМАНОЎСКІ, падпісчык «Звязды» з 20-гадовым стажам.

г. Клецк.

КАЛІ ПОБАЧ — ПРАФЕСІЯНАЛЫ

...Адпачынак можна лічыць удалым, калі побач з табой былі добрыя, клапатлівыя людзі, да таго ж — прафесіяналы. Менавіта такіх мы з жонкай напаткалі ў санаторыі-прафілакторыі «Волма» КУП «Мінсктранс». Адразу ж і вельмі прыязна прыняла нас галоўны адміністратар Наталля Мікалаеўна Няціна, спадабаўся медперсанал, кухня...

Асаблівую падзяку хочацца выказаць мужу і жонцы Елісеевым. Міхаіл Уладзіміравіч — загадчык клуба, Ірына Генадзьеўна — культарганізатар. Абое — таленавітыя, улюбёныя ў сваю справу. Напэўна таму ўсе, хто прыязджае ў «Волму», пачынаюць спяваць, танцаваць, забываюцца на свае хваробы. А ў выніку — вяртаюцца дамоў дужымі, бадзёрымі, вясёлымі. Каб праз год... паехаць туды яшчэ раз.

Мар'ян РАМАНОЎСКІ.

г. Мінск.

Пасля пісьма

«Паміраць трэба цяпер?»

Пад такім загалоўкам у нумары «Звязды» за 3 лістапада быў змешчаны ліст настаўніцы-пенсіянеркі Соф'і Сяргееўны Нехвядовіч аб, скажам так, незадавальняючым стане могілак блізь вёскі Агальніцы. Да таго ж, пісала жанчына, ні праехаць туды, ні прайсці — каб проста праведаць магілы. А крый Бог, каго пахаваць...

Зварот гэты, як паведаміў старшыня Шаркаўшчынскага раённага выканаўчага камітэта сп. Морхат, разгледжаны. Па сутнасці ўзнятых пытанняў паведамлена, што ў жніўні 2006 года грамадзянцы Ш. (адказ даецца ў скарачэнні і пераказе. — **Рэд.**), былі прададзены будынак млыну і навес для піларамы ў вёсцы Агальніцы, дазволена іх рэканструкцыя пад жылы дом, у пажыццёвае наследаванае ўладанне выдзелены зямельны ўчастак для яго абслугоўвання. Агароджа вакол дома і ўчастка і стварыла перашкоды для тых, хто хацеў бы наведаць магілы блізкіх, бо існуе там толькі пешы праход...

Што датычыцца праезду, то з боку вёскі Жукаўшчына ён маецца. Для таго, каб пабудаваць дарогу і з боку вёскі Агальніцы, неабходна зрабіць з'езд з цэнтральнай дарогі, і выканаўчы камітэт звярнуўся з хадайніцтвам у РУП «Віцебскаўтадар» па пытанні яго будаўніцтва...

Як паведамляецца ў адказе, праводзяцца работы і па добраўпарадкаванні могілак. У 2007 годзе там абкошвалася трава, вывозілася смецце, спілоўваліся старыя дрэвы і высякаліся кусты. Устаноўка агароджы вакол могілак запланавана на другі квартал 2008 года.

Для пахавання памерлых СВК «Васюкі» бясплатна дае іх сваякам транспарт (машыну, аўтобус).

...Зараз у вёсцы Агальніцы жыве 10 чалавек. З іх сем пенсіянераў ва ўзросце больш за 70 гадоў і трое працаздольных. За кожным пенсіянерам замацаваны сацыяльны работнік, які даглядае іх, дастаўляе прадукты і лекі. Два разы на тыдзень прыязджае аўтамагазін. Пенсіянеры дома наведваюцца фельчарам, участковым інспектарам, работнікамі культуры.

Праблему ўздымае чытач

ПА ТОЙ БОК сваіх дзвярэй

У дзяцінстве мне вельмі падабаліся фільмы пра людзей, якія прыходзяць на дапамогу. Трэба толькі пазваніць, і адразу цэлая брыгада вопытных і мужных мужчын будзе ля пад'езда.

Цяпер нешта падобнае таксама можна ўбачыць, але ў рэкламных роліках, а ў жыцці... Справа была так.

Мой 12-гадовы сын замыкаў уж дзверы кватэры, калі пачуў званок па тэлефоне. Зрабіў рэзкі паварот ключом і... Зламалася нейкая спружына — адчыніць дзверы стала немагчыма. Што рабіць? Першае, што прыходзіць у галаву, — абзваніць знаёмых. Але ў суботу ды вечарам застаць каго-небудзь дома без справы аказалася не так проста. За паўгадзіны размоў па тэлефоне (добра, што мабільны сын узяў з сабой, бо бясплатныя тэлефоны нікто пакуль не прыдумаў) кругам пайшла галава. І спынілася на думцы: трэба званіць у адпаведныя службы.

Першы званок я зрабіла ў мясцовы аддзел МНС, растлумачыла сітуацыю і пачула ў адказ, што дапамагчы мне маглі б, калі б па той бок дзвярэй знаходзіўся непаўналетні, а ў маім выпадку, на шчасце або на жаль, ён аказаўся «на свабодзе», побач са мной. Затым дзяжурны ўдакладніў, што патрэбен быў бы дазвол з боку начальніка, а ў яго — выхадны. І ўвогуле, чаму ён павінен прымаць званкі ад прыватных асобаў? Нумар мабільнага тэлефона свайго начальніка дзяжурны таксама не назваў — не мае права. Але яшчэ патлумачыў, што выклік у такіх выпадках каштуе каля 30 тысяч, і калі ў нас такіх грошай за зачыненымі дзвярамі няма, то значыць...

Тады я ўспомніла, што ў дэтэктывах, калі трэба пранікнуць у кватэры, разам з міліцыянерам выклікаюць слесара ЖЭСа. І стала набіраць нумар дыспетчарскай. Выслухаўшы маю гісторыю, жанчына расчаравана адказала, што слесары такімі работамі не займаюцца (жыльцы потым скардзяцца на якасць, бо пакінуць дзверы «жывымі» таксама важна, паколькі каштуюць яны даволі дорага, а слесары народ ненадзейны)...

Дапамагчы, значыць, мне ніхто не мог. І галоўнае, усім было ўсё роўна, што з 3 дзіцем застаюся на вуліцы, таму што блізкія знаёмыя раз'ехаліся і ісці не было куды.

Добра, што ў хвіліны адчаю ўзнікаюць якія-небудзь ідэі. Я ўспомніла нумар тэлефона чарговага знаёмага. Патэлефанавала яму (ужо а дванаццатай гадзіне ночы), нервова патлумачыла, што здарылася. Ён прыйшоў, распілаваў замок, і я, нарэшце, трапіла ў сваю кватэру.

Але ж на гэтым кашмар не скончыўся. Патрэбна было класціся спаць, а тыя няшчасныя дзверы цяпер ужо заставаліся адкрытымі. І ведаў аб гэтым увесь квартал. Трэба было штосьці рабіць. Але замка ў мяне не было, у знаёмага — таксама. Я зноў стала званіць у ЖЭС. І, ведаеце, да мяне прыйшоў слесар. І прапанаваў свае паслугі. І замок знайшоўся новы...

Я і зараз не ведаю, як гэта разумець і чаму нельга арганізаваць сваю работу па-іншаму, прадумаць на некалькі крокаў наперад. Спачатку, напрыклад, адчыніць дзверы, а рахунак (калі на той момант грошай няма) чалавек хай аплаціць потым. Ці, можа, не трэба на рабоце слесарам, якія не маюць ахвоты рабіць сваю справу?.. Тады ўсе такія суботнія прыгоды не сталі б падобнымі да блукання па пакутах... Жывучы ў цывілізаваным грамадстве, плацячы падаткі, чалавек павінен спаць спакойна (як запэўнівае нас вядомая рэклама!) і быць упэўненым у тым, што яму дапамогуць.

Святлана ПАЛУБЯТКА.

г. Масты.

P.S. Сітуацыя сама па сабе досыць тыповая, а выйсце з яе шукае чамусьці толькі той, хто ў яе трапіў. У прынцыпе гэта і правільна, але за дзяржаву становіцца крыўдна...

Сямейны псіхолаг
Святлана Анішчанкава

КРОПЛЯ Ў МОРЫ

Дзіўнае імгненне шчасця, адкрыццё новага жыцця: «Я цяжарная!», «Я — жанчына-першаадкрывальнік!», «Мы з табой, мой маленькі, пойдзем па нязведаных дарогах, сцежках, будзем разам прабірацца да новых адкрыццяў, цудоўных і радасных». «Прывітанне, прыемна пазнаёміцца. Я — шчасце! А ты хто?» — «Я — мама!» — «Мама... Як цёпла... Мама! Што адбываецца? Чаму так страшна? Мама, пагавары са мной!» — «Супакойся, усё добра, я з табой, мы заўсёды будзем разам. Ты будзеш расці, станавіцца дужым, прыгожым і шчаслівым». — «Буду шчаслівым...»

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Цяжарнасць — гэта перш за ўсё навіна! Эмоцыі прыйдуць крыху пазней, а пакуль арганізм спрабуе асвоіцца ў новай, незвыклай для яго абставіне. Стрэс, які адчувае жанчына, даведаўшыся, што яна цяжарная, дапамагае справіцца з навіной, на нейкі час дэзарганізуе ўсвядомленае ўспрыманне.

Далей самае галоўнае — радасць! Паважаныя будучыя мамы, абавязкова радуйцеся і як мага больш! На думку многіх сучасных спецыялістаў у галіне даследавання чалавека і яго магчымасцяў, эмацыянальны кантакт маці з плодам, заснаваны на адчуваннях радасці і шчасця ў першыя дні, тыдні і месяцы цяжарнасці, адыгрывае важную ролю ў паўнацэнным развіцці чалавека і дае магчымасць атрымання станоўчага эмацыянальнага багажу, неабходнага для далейшага шчаслівага жыцця.

Увага: Радасці нельга навучыцца, яе можна адчуць.

Адчуванне радасці і шчасця ў норме назіраецца ў большасці будучых мам доўгачаканых дзяцей. Аднак нямала жанчын, цяжарнасць якіх у першы трыместр праходзіць у атмасферы канфлікту, што цягне за сабой непажаданыя наступствы для далейшага паўнацэннага развіцця будучага чалавека. Адзінкавага складальніка грамадства — кроплі ў моры спроб мільёнаў людзей жыць радасна, акумуляваць новыя ідэі, свабодна развівацца і быць шчаслівымі. Маленькая кропля, якой неабходна цяпло душы яе саграваючай, дзіўнае тварэнне з праграмай на ўсё жыццё. На жаль, многія маладыя жанчыны не задумваюцца «так рана» аб тым, што будзе далей, «бо арганізма яшчэ як такога няма», значыць і дзіцяці няма, і пайшло-паехала... «Дарагі, я цяжарная...» — паведамляе маладая дзяўчына свайму хлопцу, адчуваючы пры гэтым віну, страх быць пакінутай, няўпэўненасць у заўтрашнім дні — гэта далёка не ўвесь набор негатыўных, разбуральных эмоцый, на якія асуджае сябе жанчына дзеля стварэння сям'і, спрабуючы ўтрымаць каханага чалавека.

Гэта даволі распаўсюджаная ў наш час формула стварэння сям'і — на базе прымусу і шантажу. Наступствы атрымаеце і распішыцеся, калі ваша дзіця пойдзе ў школу. Вы яму скажаце: «Дабівайся, ідзі наперад, у цябе ўсё атрымаецца!» Але адкуль яму ўзяць смеласць, упэўненасць, калі першыя і наступныя думкі мамы, пра якія яна і не ўспомніць потым, былі звязаны з пачуццём віны, няўпэўненасці і страхам! Кропля ў моры...

Мы ўсе па меры сваіх сілаў стараемся сачыць за моднымі тэндэнцыямі: якая стрыжка актуальная ў гэтым сезоне, які колер. Маладая сучасная жанчына занятая пагоняй за шчасцем, спробамі звіць гняздо, і ёй гэта нялёгка даецца. Мужчыны паўнацэнныя і разумныя, з магчымасцямі і дастаткам — не заляжалы тавар, з паліц размятаецца імгненна. Інтуітыўна выбіраючы сабе партнёраў, цудоўная палова чалавецтва пастаянна павышае інтэлектуальны ўзровень нацыі. Вось толькі спробы нашых жанчын набыць у падарунак ад лёсу прыгожага і надзейнага часта носяць дэструктыўны характар. Несвядома дзяўчаты прыспешваюць падзеі, каб «не заседзецца ў дзеўках». Але лепш крыху далей пасядзець у дзеўках, чым усё жыццё — у нялюбых жонках.

«Дарагі, я цяжарная!» — «Як? Ужо?!» — у вачах разгубленасць, здзіўленне або халодная абыякавасць, якая хавае абурэнне. Знаёмая сітуацыя для многіх маладых людзей. Здаровая ахоўная рэакцыя на прымус і шантаж. Каханне ў абдымках з абавязацельствамі, якіх ніхто нікому не даваў. «А мая думка? Мой выбар?!» — «Ты свой выбар ужо зрабіў...» Для маладой закаханай жанчыны спроба мужчыны пакінуць за сабой права выбару раўнасільная прызнанню ў нелюбові.

Інстынкт цяжарнай наказвае ёй стварыць ачаг. Якім шляхам — пытанне другаснае. Але каханне — птушка вольная, жыве ў вольным сэрцы і вітае над вольнымі душамі, пазбягаючы прымусу і насілля. Чалавек так устроены, што яму неабходнае звычайнае каханне — проста дзякуй, што ты ёсць.

Нічыёй віны няма. Дзіця — гэта адказнасць, якую трэба, усвядоміўшы, прыняць і, галоўнае, быць да яе гатовым. Інакш кажучы, дзіця павінна быць наступствам паўнавартасных адносінаў, заснаваных на даверы і ўзаемавыручцы. На глыбокім адчуванні, што ты патрэбен гэтаму чалавеку. Гэта ў ідэале. А ў нашай скажонай чалавечым эгаізмам рэчаіснасці? «Насільна мілы не будзеш...» — гаворыць мудрая прыказка, але інстынкт мацнейшы, і ў ход ідуць усе магчымыя жаночыя хітрыкі: абвінавачанні, угаворы, папрокі — эмацыянальны багаж ненароджанага яшчэ дзіцяці актыўна папаўняецца, яшчэ ёсць месца для любові, усё менш — для радасці.

З надзеяй глядзяць маладыя людзі ў будучае, верачы, што, злучыўшыся дзеля новага жыцця, можа пасля набудуць шчасце... Пакуль згулялі вяселле, супакоіліся — самая адказная частка цяжарнасці прайшла. Цяпер настала цяжарнасць, так бы мовіць, па факце — жывот ёсць, а значыць і дзіця з нагамі, рукамі, галавой. Але, на жаль, немаўляці засталося толькі падрасці, зручна павярнуцца для родаў. «Як ты там жывеш, сябра?..» — «Нармальна...»

Нармальна, як-небудзь, нічога, усе так жывуць, ты што — лепш?! Любімыя фразы навакольных, парады вучыцца цярплівасці, змірэнню і звычайнаму памяркоўнаму сямейнаму жыццю. Паспрабавалі — не атрымліваецца, чагосьці не хапае, але чаго? Сумна. Трэба неяк разводзіцца... Працяг усім вядомы.

Дзе яно — гэта шчасце? Толькі ў казках, якія мы чытаем сваім малым дзецям на ноч, не верачы ніводнаму слову... «Спі, сыночак, адзіная мая радасць і надзея...»

Прамая лінія

НАМ ЗАСТАЛАСЯ СПАДЧЫНА...

На пытанні адказваюць загадчык кафедры этналогіі і фальклору Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, кандыдат філалагічных навук Янка КРУК і старшы выкладчык кафедры Аксана КАТОВІЧ

(Заканчэнне. Пачатак у нумарах за 27, 28, 30 лістапада, 1 снежня.)

☎— Турбуюць з Брэсцкага раёна. Скажыце, ці можа чалавек быць хросным бацькам у нашага дзіцяці, калі родная мама дзіцяці ў свой час была хроснай у сына гэтага чалавека?

— Не, гэта рабіць непажадана. Знайдзіце іншага хроснага. Да так званага «адхрышчвання» ў народзе ставіліся вельмі асцярожна.

☎— Званю са Слонімскага раёна. Аднойчы мне давялося ўдзельнічаць у вясельным абрадзе ў якасці свата, і мне завязалі стужку так, што вузел аказаўся пад левай рукой. Я запярэчыў, што мужчыне трэба завязваць стужку пад правую руку. Сталі перавязваць. У выніку надпіс «сват» апынуўся на спіне. Давялося пакінуць першапачатковы варыянт.

— У такім выпадку лепш не карыстацца «ніякімі» стужкамі — на вяселлі сватоў, гэта значыць, самых паважаных людзей, заўсёды перавязвалі ручнікамі, на якіх былі зусім іншыя надпісы — касмічная сімволіка нашых адвечных узораў або арнаменту.

— А ці трэба, рыхтуючы вяселле, арыентавацца на тыя ці іншыя фазы Месяца?

— Ну, а як вы лічыце, калі капусту квасяць на маладзік у чацвер, каб удалася, калі валасы стрыгуць на маладзік, каб раслі — гэта ж нешта ды азначае? Значыць, і вяселле трэба рабіць на маладзік, на перыяд росту, росквіту і павелічэння Месяца. Ён расце-прыбывае і за сабой «цягне» наша багацце і здароўе!

— А ёсць такі прамежкавы стан існавання Месяца, калі на небе яго не бачна. Такія дні лічацца неспрыяльнымі?

— Калі на небе нічога няма, гэта касмічная пустэча, якая правакуе пустэчу і ў жыцці людзей. У сельскай мясцовасці і сёння ведаюць: каб у каровы з'явілася цяля, яе трэба адвесці да бычка. Дык вось на гэтай мяжы паміж знікненнем старога Месяца і з'яўленнем новага нават карову нікуды не вялі, бо разумелі: нічога добрага не будзе. Існавала глыбокае перакананне: калі вяселле справіць у міжфазавы час або дзіця народзіцца ў гэты перыяд, то ёсць вялікая небяспека, што тыя людзі акажуцца бяздзетнымі.

☎— Добры дзень, тэлефануе Вольга з Мінска. У свой час нас, дзяцей, хрысцілі матчына родная сястра і яе муж... Я прачытала, што так рабіць нельга, сямейная пара не можа хрысціць адно і тое ж дзіця. Гэту сітуацыю можна выправіць?

— А сёння гэта ваша цётка жыве ў шлюбе?

— Так.

— Царкоўныя каноны сапраўды забараняюць мужу і жонцы (людзям, якія ўступаюць у інтымныя адносіны) станавіцца хроснымі бацькамі аднаго і таго ж дзіцяці. Колькі вам гадоў?

— 27.

— Вы замужам?

— Так, і дзіця ёсць.

— Можна сказаць, што нейкая пагроза вас пакуль абмінула. Вас задавальняе такі адказ?

— Задавальняе. Але ў мяне ёсць яшчэ брат і сястра, якіх яны таксама хрысцілі. У іх таксама ўсё ў парадку.

— Думаецца, што ў вас усіх вельмі моцны анёл-ахоўнік, які выводзіць вас нават з тупіковых сітуацый... Таму схадзіце ў царкву, пастаўце свайму анёлу-ахоўніку прыгожую свечку і падзякуйце за тое, што вядзе па жыцці вас, вашы сем'і, вашых дзяцей.

— Вялікі дзякуй!

☎— Тэлефануе Алена Дзмітрыеўна са Жлобіна. Скажыце, калі ласка, як засцерагчыся ад «уцечкі» энергетычнага поля, калі аддаеш сваё адзенне іншым людзям?

— Хочаце аддаць нейкія рэчы — спачатку абавязкова памыйце іх, каб не «аддаць» частачку сябе. Такім чынам вы як бы змываеце з рэчы сваю «інфармацыю»... Гэты ж самы прынцып дзейнічае і падчас перасялення з хаты ў хату. Высяляешся з хаты — ніколі не пакідай пасля сябе смецце: падмяці, вымый, вынесі...

— Я проста развешваю адзенне каля смеццеправода, каб не ведаць, да каго яно трапіць.

— Думаю, вы гэта робіце з адкрытымі душой і сэрцам, вы хочаце, каб вашы рэчы служылі іншым людзям. У любым выпадку гэта лепей, чым проста выкідваць рэчы ў смеццеправод. Ну, а будзе магчымасць, усё ж пастарайцеся іх папярэдне памыць.

— А як наконт таго, каб самому насіць чужыя рэчы? Ці можна гэта рабіць?

— Можна па-рознаму ставіцца да адзення, якім ужо нехта карыстаўся. На наш погляд, няхай лепш у гардэробе будзе менш рэчаў, але ўсе яны будуць мець толькі аднаго гаспадара — вас. Ну а на тыя выпадкі, калі не можаце абысціся без «сэканд-хэнду», ёсць святая вада, узятая 19 студзеня. Каб зняць з адзення непатрэбную інфармацыю, неабходна проста папырскаць яго гэтай вадой. Тут трэба мець на ўвазе наступны момант. Калі да вас трапіла чужое адзенне, у плане энергетычнай небяспекі няма розніцы, хто яго перадаў: чужы чалавек ці, скажам, ваша сястра. Энергетыка ёсць энергетыка, у кожнага яна свая. У той жа сястры можа быць, як кажуць, «кепскае вока». Таму прынцып у любым выпадку застаецца той жа. Перш чым карыстацца адзеннем, яго неабходна памыць. Многія спецыялісты ў галіне біяэнергетыкі раяць узяць пярсцёнак і нейкі час патрымаць яго над рэччу. Калі пярсцёнак будзе круціцца ў правы бок, рэч не прынясе вам нічога кепскага, калі ж у левы — устрымайцеся ад кантактаў з такімі прадметамі.

Святлана БАРЫСЕНКА і Наталля КАРПЕНКА.

P.S. Нагадваем, што пытанні, якія вы не паспелі задаць падчас «прамой лініі», або цікавыя незвычайныя гісторыі, звязаныя з народнымі паданнямі, якія вы не паспелі расказаць, можна накіроўваць на адрас «Звязды» з паметкай: для рубрыкі «Забытае? Новае? Вечнае!» або перадаць па тэлефоне 292 21 03.

«ГАРАЧАЯ» ЛІНІЯ УПРАЎЛЕННЯ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ МІНСКАГА АБЛВЫКАНКАМА (017) 220 20 25

4 снежня:

9.00—12.00 — загадчык арганізацыйна-метадычнага кансультацыйнага аддзела Мінскага абласнога наркалагічнага дыспансэра Вячаслаў Уладзіміравіч САЛАДУХА.

14.00—17.00 — загадчык аргметодкабінета Мінскага абласнога скурна-венералагічнага дыспансэра Вячаслаў Іванавіч РОСЛІК.

11 снежня:

9.00—12.00 — загадчык арганізацыйна-метадычнага аддзела Мінскага абласнога псіханеўралагічнага дыспансэра Канстанцін Міхайлавіч МІНКЕВІЧ.

14.00—17.00 — старшыня Мінскай абласной МРЭК Валерый Васільевіч ІЛЬЯШЭВІЧ.

Прамая лінія

ЗВЯЗДА · Беларускае радыё

Пластыкавы «кашалёк»: «за» і «супраць»

Падчас «прамой лініі» на Беларускім радыё, у якой разам з журналістам радыё Максімам Угляніцам узяў удзел карэспандэнт «Звязды» і ішла размова з дырэктарам разліковага цэнтра пластыкавых картак ААТ «ААБ Беларусбанк» Анатолем БАГАВІКОМ пра плюсы і мінусы банкаўскіх картак.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 1 снежня.)

— Раней пры выездзе за мяжу з пластыкавай карткай з рахункам у беларускіх рублях нічога нельга было зрабіць — па-за межамі краіны яна была бескарысная. Як цяпер?

— Сітуацыя з цягам часу мяняецца ў лепшы бок для кліентаў. Акрамя міжнародных картак з рахункам у доларах ЗША і еўра, якія можна выкарыстоўваць за межамі Беларусі, сёння мы прапануем новы картказы прадукт — гэта картка з рахункам у беларускіх рублях, але з правам хаджэння па ўсім свеце, гэта значыць з правам міжнароднага хаджэння. Яна чыпавая, і закрываюцца ўсе пытанні па бяспечным выкарыстанні яе як на тэрыторыі нашай краіны, так і за яе межамі. Кошт гэтай карткі 30 тысяч рублёў, а тэрмін дзеяння 3 гады. Кліент можа прывязаць картку да свайго зарплатнага рахунка, і, выязджаючы за мяжу, ён можа выкарыстоўваць яе паўсюдна, дзе бачыць лагатып гэтай плацежнай сістэмы — у рэстаранах, барах, кавярнях, таксі, магазінах і т.п.

— Падкажыце, а як правільна карыстацца карткай за мяжой, каб не плаціць вялікія камісійныя і не трапіць у нейкую непрыемную сітуацыю?

— Чалавек павінен разумець, што картка — ключ да яго кашалька, а таму яна заўсёды павінна быць у полі яго зроку, а абслуговы персанал павінен выконваць з ёй звычайныя традыцыйныя дзеянні — уставіць картку ў тэрмінал, набраць суму, якую вы павінны заплаціць. Ваша ж асноўная задача — глядзець, каб сума супадала з той, што вы рэальна павінны заплаціць за тавар, паслугу, і толькі пасля гэтага ўводзіць свой персанальны ідэнтыфікацыйны нумар або ставіць подпіс. І трэба памятаць, што атрыманне наяўнасці па пластыкавай картцы за мяжой — гэта плата камісійных. А вось безнаяўныя аперацыі праводзяцца бясплатна.

— У беларусаў усё большай папулярнасцю карыстаюцца крэдыты. Ці могуць кліенты банка атрымаць крэдыт на картку, а пасля яго пагашэння зноў зняць нейкую суму?

— Такі прадукт прапануецца ААТ «ААБ Беларусбанк», мы выдаём крэдыты з выкарыстаннем крэдытнай карткі на спажывецкія патрэбы. Узяўшы пэўную суму крэдыту і кампенсаваўшы яе, у кліента маецца магчымасць паўторнага выкарыстання сумы крэдыту. Мы маем некалькі тыпаў крэдытных прадуктаў, у якіх ёсць пэўныя перавагі.

— Перавагі, трэба меркаваць, — больш нізкі працэнт па крэдыту?

— Асноўная перавага ў тым, што ў параўнанні са звычайным традыцыйным крэдытам на яе працэнты налічваюцца толькі з таго моманту, як вы на нейкім прадпрыемстве гандлю або сэрвісу яе скарыстаеце або знімеце наяўныя грошы. Да таго ж працэнты налічваюцца менавіта на тую суму, якую вы выкарыстаеце.

— Як забяспечваецца бяспека грошай на картцы? Ці можа нейкая трэцяя асоба ўзламаць рахунак і прысвоіць невялікія сумы?

— У першую чаргу, бяспека грашовых сродкаў кліента на каррахунку залежыць ад яго самога. Доступ да яго каррахунка можна атрымаць толькі маючы пластыкавую картку і ведаючы персанальны ідэнтыфікацыйны нумар — пін-код. Пін-код выдаецца непасрэдна трымальніку карткі, і ведае яго толькі сам гаспадар «пластыка» — яго не ведае нават банк. Напрыклад, кліенты часам звяртаюцца ў банк з просьбай падказаць код, які яны не памятаюць: маўляў, падкажыце, які ў нас пін-код. Мы гэтага зрабіць не можам і рэкамендуем перавыпусціць картку. Усе ўчасткі правядзення аперацый па пластыкавых картках ідуць з выкарыстаннем пэўных ключоў шыфравання. Акрамя таго, у нас ёсць сістэма маніторынгу для аперацый, якая працуе па пэўных алгарытмах, і ўсе падазроныя акалічнасці па іх яна выдае аператару.

— Яшчэ адна важная тэма — не ва ўсіх прадпрыемствах гандлю, сэрвісу прымаюцца да аплаты пластыкавыя карткі.

— Картказы бізнэс развіваецца. Калі вярнуцца на некалькі гадоў назад, то ў той час мы вялі размову пра тое, а ці дастаткова ў краіне банкаматаў. Сёння гэта тэма фактычна не ўзнімаецца. Зараз мы гаворым аб наступным этапе — аб безнаяўных плацяжах і аб асноўным іх сегменце — прадпрыемствах гандлю і сэрвісу. Тут таксама мы не топчамся на месцы, колькасць гандлёвых прадпрыемстваў, сэрвісаў, дзе бяруць для аплаты «пластык», павялічваецца. Праўда, нам хацелася б, каб працэс ішоў больш актыўнымі тэмпамі. Дзяржава ў гэтым пытанні займае актыўную пазіцыю: перад гандлёвымі прадпрыемствамі ставіцца задача да канца 2010 года забяспечыць да 30 працэнтаў абарот безнаяўнасці па картках у агульным аб'ёме гандлёвых аперацый.

— Жанчына, якая з горада часта выязджае ў вёску, пытаецца, ці можа яна перавесці пенсію на картку?

— Несумненна, яна можа гэта зрабіць. Грашовыя сродкі аўтаматычна будуць залічвацца ёй на каррахунак, і яна зможа выкарыстаць іх там, дзе ёй будзе больш зручна.

— Адно з пажаданняў кліентаў — магчымасць здымаць наяўныя грошы па картцы ў іншых банках. Аднак, як вядома, за такую паслугу трэба плаціць камісійныя. Як тут будзе змяняцца сітуацыя?

— Не памылюся, калі выкажу ўпэўненасць, што сітуацыя і ў гэтым пытанні будзе мяняцца. Раней кожны банк працаваў індывідуальна, а на сёння мы ўжо маем альянс з Нацыянальным банкам, і кліенты ААТ «ААБ Беларусбанк» могуць здымаць у банкаматах галоўнага банка краіны грошы без камісіі. Такой жа прывілеяй карыстаюцца нашы кліенты пры правядзенні аперацый і ў банкаматах Белпрамбудбанка. Мяркую, што ў перспектыве, магчыма ў найбліжэйшай, яшчэ шэраг банкаў увойдуць у гэты альянс, і мы пашырым бескамісійную сетку банкаматаў.

— У жыцці бываюць розныя сітуацыі, адна з якіх — чалавеку спатрэбілася больш грошай, чым засталося ў яго на картцы. Гэта магчыма?

— Дадзеную аперацыю можна правесці, калі ў вас афармлены авердрафт па пластыкавай картцы — прадастаўленне кароткатэрміновых крэдытаў. Гэта свайго роду дадатковая сума да рахунка чалавека, якую ён можа выкарыстоўваць.

— Давайце нагадаем чытачам, што рабіць, калі чалавек згубіў картку.

— Не трэба панікаваць, нічога страшнага не адбылося. Максімальна хутка вы павінны заявіць у банк аб страце. Для гэтага трэба прадставіць неабходную інфармацыю ў кругласутачную сэрвісную службу і правесці блакіроўку аперацый па сваёй картцы. Пасля гэтага можаце спаць спакойна: ніякіх расходаў па вашым рахунку не будзе зроблена.

— Ці былі выпадкі, калі нехта іншы здымаў грошы па чужой картцы?

— На жаль, былі. Ёсць бяспечныя людзі, якія выяўляюць страту карткі праз два-тры дні, а ёсць несумленныя, якія гэтым карыстаюцца. Яшчэ адна памылка трымальнікаў картак — яны захоўваюць разам з «пластыкам» пін-код. Гэта толькі на руку зладзеям.

— У банкаўскай картцы ёсць яшчэ адзін плюс, пра які мы не ўзгадалі — на яе налічваецца працэнт.

— Гэта яшчэ адна перавага карткі. Наяўныя грошы, якія вы здымаеце і кладзяце ў кашалёк, або скрыню, не памнажаюцца. Тады як на грошы, што знаходзяцца на каррахунку, налічваецца працэнт. Гэта таксама прыемна.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

НЕ ПЛАНУЕЦЦА ПАВЫШЭННЯ МЫТНЫХ ПОШЛІН НА ЎВОЗ ЛЕГКАВЫХ АЎТАМАБІЛЯЎ

У Беларусі не плануецца павышэння мытных пошлін на ўвоз легкавых аўтамабіляў. Аб гэтым паведаміў карэспандэнту БЕЛТА старшыня Дзяржаўнага мытнага камітэта Аляксандр Шпілеўскі.

Ён адзначыў, што такая магчымасць не абмяркоўваецца нават папярэдне. На думку кіраўніка ДМК, такое рашэнне было б нелагічным, больш таго, «гэтага рабіць нельга». «У нас не вырабляецца легкавы аўтатранспарт, таму мы павінны даць магчымасць насельніцтву набыць аўтамабіль на канкурэнтнай аснове», — сказаў Аляксандр Шпілеўскі.

Што ж датычыцца ўвозу грузавых аўтамабіляў, то тут пазіцыя адназначная: неабходна ўводзіць забараняльныя мытныя правілы на патрыманыя грузавікі як у Расійскай Федэрацыі, так і ў Беларусі. Старшыня камітэта лічыць, што ў гэтым выпадку ў Беларусі і Расіі аднолькавае становішча. У абедзвюх краінах вырабляюцца даволі канкурэнтаздольныя машыны. І ўвоз старой тэхнікі, якая выкарыстоўвалася ўжо і па цане несупастаўная з новай, — гэта ва ўрон і экалогіі, і эканоміцы прадпрыемстваў.

Погляд

КРЭМЛЬ ВЫЙГРАЎ НЕАФІЦЫЙНЫ РЭФЕРЭНДУМ

Адміністрацыйны рэсурс плюс паліттэхналогіі — цяжка пераможная моц. Аб гэтым міжволі задумваешся пасля абнародавання папярэдніх вынікаў выбараў у Думу Расійскай Федэрацыі.

Гучных сенсацый не адбылося. З адзінаццаці партый у Думу прайшлі тыя, каму гэты лёс прадказваўся загадзя. Праўда, былі ў палітолагаў і аналітыкаў, парламенцкіх экспертаў сумненні наконт шанцаў дэбютанта расійскіх палітычных гульняў «Справядлівай Расіі». Маўляў, яна створана амаль па тым жа крамлёўскім рэцэпце, што і «Адзіная Расія», мала часу на «раскрутку», яе лідар аж занадта праяўляе адданасць Крамлю. Тым не менш хваляванні аказаліся дарэмнымі, партыя старшыні Савета Федэрацыі Расіі Сяргея Міронава ўпэўнена пераадолела 7-працэнтны рубеж.

Выбары сёлета праходзілі па новых правілах: адсутнічалі аднамандатныя акругі, быў адменены парог мінімальнай яўкі выбаршчыкаў, з бюлетэняў знікла графа «супраць усіх». Магчыма, наваўвядзенні крыху спрасцілі партыям барацьбу за галасы. Але вырашальную ролю, здаецца, усё ж адыграла разумнае, з улікам мясцовых асаблівасцяў і традыцый, спалучэнне паліттэхналогій і адміністрацыйнага рэсурсу мясцовых уладаў. У гэтым сэнсе вялікай нечаканасцю і аднача́сова паказальнымі сталі вынікі падліку бюлетэняў у Чачні — аж 99,3 працэнта прагаласавалі за «Адзіную Расію». У Мардовіі накшталт былых савецкіх часоў таксама аналагічныя паказчыкі. На карысць партыі ўлады ў Інгушэціі выказаліся 98,7 працэнта. Ёсць і іншыя прыклады станоўчых вынікаў удумлівай работы на месцах.

Але не ўсюды паліттэхналогіі нават пры дастатковым і рашучым выкарыстанні адміністрацыйнага рэсурсу спрацоўвалі бездакорна. Напрыклад, выбаршчыкі Масквы прагаласавалі не зусім так, як спадзяваліся ў Крамлі. Нягледзячы на актыўную падтрымку сталічных уладаў і асабіста старшыні «Адзінай Расіі» Юрыя Лужкова і лідара яе прадвыбарнага спіса Уладзіміра Пуціна, гэта партыя атрымала 53,9 працэнта.

У Санкт-Пецярбургу пры ўсіх стараннях губернатара Валянціны Мацвіенкі таксама вынік даволі сціплы ў параўнанні з іншымі рэгіёнамі краіны — 51 працэнт. Гэта самы нізкі паказчык «Адзінай Расіі» па сумнай іроніі лёсу зафіксаваны на радзіме Уладзіміра Пуціна. Тут ёсць над чым падумаць арганізатарам перадвыбарнай кампаніі.

Сёлетнія парламенцкія выбары многія назіральнікі параўноўвалі з неафіцыйным рэферэндумам па палітычным і эканамічным курсе прэзідэнта Пуціна і яго каманды. Крэмль выйграў гэты неафіцыйны рэферэндум. Прычым, як заявіў лідар «Адзінай Расіі» Барыс Грызлоў, у першым туры. І сапраўды, папярэднія 64,1 працэнта — лепшае таму пацвярджэнне. У КПРФ — 11,6 працэнта, ЛДПР — 8,2 працэнта, «Справядлівай Расіі» — 7,8 працэнта.

Аднак вялікія сумненні ў сумленнасці выбараў мае старшыня КПРФ Генадзь Зюганаў. Ён лічыць, што ў камуністаў рознымі хітрыкамі і маніпуляцыямі незаконна адцягнулі 11 працэнтаў галасоў на карысць «Справядлівай Расіі» і ЛДПР, а таму ён праўду будзе адстойваць у судзе.

Цяпер палітычная інтрыга ў Маскве закручваецца вакол намечанага на 17 снежня з'езда партыі «Адзіная Расія», дзе, як мяркуецца, адбудзецца вылучэнне кандыдата ў прэзідэнты. Зусім хутка мы станем сведкамі яшчэ больш жорсткай перадвыбарнай кампаніі за пасаду кіраўніка расійскай дзяржавы, якая набірае моц.

Што датычыцца адносінаў Расіі з Беларуссю, то тут да выбараў прэзідэнта, відаць, мала што памяняецца. Увесь набор паліттэхналогій і ўся моц адміністрацыйнага рэсурсу будуць засяроджаны на галоўным палітычным накірунку.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

«ГОМСЕЛЬМАШ»: выхад на сусветны рынак

Нядаўна ў Маскве праходзіла традыцыйная Расійская аграпрамысловая выстаўка «Залатая восень-2007», у якой бралі ўдзел і такія сусветна вядомыя фірмы сельскагаспадарчага машынабудавання, як «Джон-Дзір», «Клас» і іншыя. Дастойна на ёй выглядала і прадукцыя РУП «Гомсельмаш», якая (чаго не было на іншых выставах) сабрала багаты ўраджай медалёў. А менавіта: два залатыя — за распрацоўку і пастаноўку на вытворчасць збожжаўборачнага камбайна «Палессе-1218» і энергасродку «Палессе-2-350» і два сярэбраныя — за тую ж самыя віды на бульбаўборачным камбайне «Палессе-2-02» і касілцы-плюшчылцы КПР-9. Акрамя таго, двума сярэбранымі медалямі былі адзначаны кормаўборачны камбайн «Палессе-600» і такі ж комплекс «Палессе-800», якія выпускаюцца на сумесным прадпрыемстве «Бранскасельмаш».

У канцы лістапада на імя генеральнага дырэктара Валерыя Жмайліка прыйшло пісьмо ад віцэ-губернатара, першага намесніка старшыні ўрада Разанскай вобласці Яўгена Міціна, які выказвае калектыву шчырую ўдзячнасць «за дастойны ўклад у абнаўленне камбайнавага парка сельскагаспадарчых прадпрыемстваў рэгіёна і падтрымку ў развіцці прадстаўніцтва ВА «Гомсельмаш». Своечасовая пастаўка ўборачнай тэхнікі і сэрвіснае суправаджэнне дазволілі сёлета сабраць звыш мільёна тон збожжа, нарыхтаваць дастатковую колькасць кармоў для жывёлагадоўлі. З задавальненнем адзначаю, што калектыў, які ўзначальваеце, ... раней ... ўборачнай тэхнікі на палях Разаншчыны».

— Тэхніка «Гомсельмаша», якая вырабляецца ў жорсткіх умовах міжнароднай сістэмы стандартаў менеджменту якасці ІСО 9001—2001, задавальняе пакупнікоў, — сказаў Валерый Аляксеевіч на выязной прэс-канферэнцыі, якую арганізаваў Міжнародны цэнтр інтэграцыйнай інфармацыі, — Грамадскі прэс-цэнтр Дома прэсы. — У тым ліку і па суадносінах «цана-якасць». Асноўныя віды нашых машын сертыфікаваны на адпаведнасць патрабаванням Еўрасаюза з правам нанясення CE-маркіроўкі. І гэта — вялікі поспех, да якога 17-тысячны калектыў ішоў доўгія гады. На рынку сельскагаспадарчай тэхнікі «Гомсельмаш» вядомы з 1930 года, і сёння ён выпускае ўжо не асобныя мадэлі машын, як гэта было раней, а мадэльныя рады іх самага рознага прызначэння, ад комплекснай апрацоўкі глебы і сяўбы да ўборкі ўраджаю.

Сёлета СВК і КСУПы за 10 месяцаў атрымалі ад «Гомсельмаша» 1318 збожжаўборачных камбайнаў шостага мадэляў. Сёння агульная вага іх машын у парку збожжаўборачнай тэхнікі склала каля 50 працэнтаў. Асноўная частка іх — гэта камбайны «Палессе-10К» (1001 адзінка) з прапускной здольнасцю 10 кілаграмаў збожжа ў секунду. Акрамя таго, камбайнавы парк папоўніўся і 206 збожжаўборачнымі комплексамі КЗР-10 «Палессе-Ротар» і 20 камбайнамі КЗС-7. Апошняя лічба — гэта неабходны мінімум для рэспублікі, які быў запатрабаваны. А масавыя пастаўкі іх былі зроблены ў Расію, і пачалося прасоўванне гэтай тэхнікі на рынкі Казахстана і Ірана.

На пастаянна дзеючай выстаўцы прадпрыемства журналісты звярнулі ўвагу на магутны збожжаўборачны камбайн «Палессе-1218». Нам тлумачылі, што выхад яго на палі ўсіх абласцей рэспублікі стаў галоўнай падзеяй сёлетняга ўборачнага сезона. Бо прапускная здольнасць па хлебнай масе на ўборцы пшаніцы дасягае 12 кілаграмаў у секунду, і за гадзіну ў бункер яе засыпаецца не менш як 18 тон. А гэта азначае, што машына ўбірае збожжавыя ўраджайнасцю да 100 цэнтнераў з гектара.

Камбайны былі пастаўлены на выпрабаванні ў рэкордна кароткія тэрміны: у 2005 годзе пачыналася работа над першым доследным узорам, летась машыны прайшлі выпрабаванні на кваліфікацыйных дзяржаўных станцыях Беларусі, Расіі і Еўрасаюза, а сёлета 91 камбайн быў пастаўлены гаспадаркам нашай краіны і 65 — прададзена на экспарт. Гаспадаркі рэспублікі набылі таксама на «Гомсельмашы» 144 кормаўборачныя комплексы КВК-800, 116 кукурузаўборачных камбайнаў, касілак-плюшчылак КПР-9, 94 паўпрычэпныя бульбаўборачныя камбайны «Палессе-2-02», бульбаўборачных комплексаў.

Сёлета аб'ём продажу тэхнікі «Палессе» за мяжу павялічыўся за 10 месяцаў на 64,1 працэнта і склаў 80,2 мільёна долараў.

Так, «Гомсельмаш» і яго прадстаўніцтва — СП «Бранскасельмаш» — сёлета значна павялічылі пастаўкі сваёй тэхнікі, асабліва новых яе мадэляў, на рынак Расійскай Федэрацыі. Камбайны «Палессе-1218» былі прададзены ў 20 рэгіёнаў Расіі, і яны вытрымалі праверку жнівом. Напрацоўка іх у Саратаўскай і Самарскай абласцях склала 3030—3170 тон збожжа, у Тамбоўскай — ад 2610 да 2700, у Цюменскай — 2520—2540 тон. А рэкордная напрацоўка на камбайн за сезон дасягнута ў Іркуцкай вобласці — 3240 тон.

Геаграфія паставак камбайнаў сярэдняга класа КЗС-7 «Палессе» сёлета — гэта 19 рэгіёнаў Расіі — ад Смаленшчыны да Амурскай вобласці. Яны добра зарэкамендавалі сябе як на прамым, так і раздзельным камбайнаванні. У многіх рэгіёнах Расіі кармы нарыхтоўваюць новымі самаходнымі машынамі «Палессе-600», што створаны на «Гомсельмашы» спецыяльна для СП «Бранксельмаш», якое робіць іх зборку. Яны ўпэўнена спраўляюцца з работай па нарыхтоўцы сенажу і сіласу, і на выстаўцы-дэманстрацыі «Дзень Расійскага поля-2007» камбайн быў адзначаны залатым медалём. Попыт расійскіх аграрыяў на новыя камбайны «Палессе» сёлета перавысіў прапановы, і таму зараз выраб гэтай тэхнікі на «Гомсельмашы» ідзе поўным ходам.

На наступны год аб'яднанне мае намер значна павялічыць аб'ёмы экспарту ва Украіну, і ўжо ў сёлетнім снежні будзе выраблена для яе партыя камбайнаў Палессе GS 812 (150 штук), а потым і 50 штук «Палессе-1218». Не абыходзіцца без тэхнікі «Гомсельмаша» і Казахстан, куды пастаўляюцца КЗС-7. Там плануецца арганізаваць сумесную вытворчасць камбайнаў Палессе GS 812. Прададзена першая партыя кормаўборачных камбайнаў у Іран, і атрымана заяўка яшчэ на адну іх партыю, якія цяпер і вырабляюцца. Для прасоўвання тэхнікі ў краіны Еўрасаюза ў 2006 годзе ў Чэхіі былі праведзены сертыфікацыйныя выпрабаванні і атрыманы сертыфікаты на камбайн «Палессе-1218», універсальны энергасродак «Палессе-2-250А», паўнавясны кормаўборачны камбайн КПК-3000А, касілкі-плюшчылкі КПР-9 і КПП-4,2 і касілку-здрабняльнік «Палессе-1500». Цяпер праводзяцца выпрабаванні камбайнаў «Палессе-600» і «Палессе GS 812». Працуе апошнім часам філіял «Гомсельмаша» ў Аргенціне, і на яго базе праведзены выпрабаванні камбайна «Палессе-600» і кормаўборачнага комплексу «Палессе-800Е». Да пачатку ўборачнага сезона (студзень) партыя апошніх будзе туды адгружана. Кормаўборачная тэхніка адпраўляецца і ў Кітай, а сёлета там быў апрабаваны і буракаўборачны камбайн, і на яго работу атрыманы добры водгук.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Роздум пасля суда

БЕДНАЯ НАСЦЯ

Крымінальныя справы, узбуджаныя за растрату матэрыяльных каштоўнасцяў, не рэдкасць у залах суда: грошы — рэч спакуслівая, і не кожны, хто мае да іх доступ, здольны з той спакусай справіцца. Як казала гераіня аднаго фільма, «грэх салодкі, а чалавек падкі».

І ўсё ж гэтая судовая справа выклікала вялікі рэзананс у Астравецкім раёне. Перш за ўсё таму, што судзілі маладзенькую 20-гадовую дзяўчыну. Па-другое, сума дапушчанай ёй недастачы за няпоўныя два гады работы, была грандыёзная — больш за 29 мільёнаў рублёў. І ёй, нягледзячы на відавочнасць віны, хутчэй, спачувалі, чым асуджалі: беднае дурное дзіця...

«Беднае» — гэта праўда. Беднасць была асноўнай вызначальнай рысай усяго папярэдняга жыцця Насці (тут і далей імёны герояў па этычных меркаваннях зменены. — **Н.Р**.) Жылі яны ў вёсцы ў Навагрудскім раёне — мама, старэйшыя брат і сястра і Насця. Зарплата ў мамы — 180 тысяч рублёў. Узровень жыцця большасці вяскоўцаў увогуле не вельмі высокі, але і на гэтым агульным фоне дзяўчынка балюча адчувала сваю беднасць. Сяброўкі хваляцца новымі ўборамі — а яна данашвае сястрыныя ці ўвогуле невядома чые курткі ды боцікі...

Насця марыла: вырасту — і стану багатай. Нізавошта не буду жыць так, як усё жыццё пражыла мама. У яе ўсё будзе самае лепшае: адзенне, касметыка, тэлевізар, мабільнік. І маму яна прыбярэ — хай хоць на старасці пажыве, як чалавек. І падарункі будзе дарыць — усім добрым людзям, шчодрыя і прыгожыя. Адкуль тое багацце возьмецца, Насця не ведала. Але верыла: яно абавязкова з'явіцца. Не можа ж так быць, каб усё жыццё не шанцавала, калісьці ж павінна яна вылезці з гэтай ямы вечнай беднасці...

Вучылася дзяўчынка нядрэнна, і пасля школы паступіла ў Магілёўскае медыцынскае вучылішча на фармацэўта. Радасці яе не было мяжы! Вось яна, першая прыступка адтуль, з балота беднасці, у новае жыццё. Радавалася і маці: яе дзяўчынка выб'ецца ў людзі.

Пасля вучылішча Насцю размеркавалі ў Астравецкі раён. У лістападзе 2004 года яна прыступіла да працы. Калектыў цэнтральнай раённай аптэкі прыняў маладога спецыяліста і адразу ж даверыў невялікі, але самастойны ўчастак: аптэчны кіёск. Давер, вядома, справа добрая, але ж ён павінен спалучацца яшчэ і з кантролем: давярай, ды правярай, кажуць людзі. Тут жа Насці даручылі — і, здаецца, забыліся пра яе. Працуе дый працуе, тавар заказвае, выручку ў банк здае, справаздачы прадстаўляе ў тэрмін — ну і добра...

На новым месцы ў дзяўчыны з'явіліся знаёмыя, сябры. Хацелася схадзіць куды-небудзь разам — у кафэ ці рэстаран, дзе без грошай, як вядома, рабіць няма чаго. Хацелася апранацца не горш за сяброўак з добразабяспечаных сем'яў. Хацелася карыстацца якаснай, фірменнай касметыкай... А тут яшчэ навагоднія свята набліжаецца, падарункі трэба зрабіць родным і сябрам, ды і адзначыць першы ў жыцці самастойны Новы год як належыць... А зарплата — 370 тысяч рублёў. Пражыць за іх, вядома, можна, але не так, як хацелася Насці. А грошы — вось яны, ляжаць у касе... І нікога, акрамя яе, тут няма. Ну падумаеш, возьме яна колькі купюр, не праб'е чэк, потым атрымае зарплату — верне. Ніхто і не здагадаецца...

З зарплаты вярнуць «доўг» не атрымалася — наадварот, з'явіліся новыя жаданні і патрэбы. Але пра недастачу ніхто і сапраўды не здагадаўся. Ні ў першы месяц, ні ў другі, ні ў трэці...

А апетыты ў дзяўчыны ўсё ўзрасталі — да добрага ж, як вядома, прывыкаеш хутка. Захацелася летам адпачыць на поўдні — трэба ж і ёй некалі ўбачыць, якое яно, мора. Сяброўкі вунь кожны год ездзяць, чым яна горшая? Захацелася DVD-плэер, прайгравальнік дыскаў... Ды і проста смачна паесці — таго, на што ў дзяцінстве ўвесь час зайздросціла і пра што маці заўсёды гаварыла: гэта нам не па кішэні. Няўжо і сёння, трымаючы ў руках грошы, яна не можа сабе дазволіць фрукты, шакалад, сокі? Колькі таго жыцця...

...Упершыню яна спалохалася, калі ў верасні 2005 года ў кіёску трэба было рабіць інвентарызацыю — на працу выходзіла з дэкрэтнага водпуску напарніца, цяпер яны павінны былі працаваць удваіх, пазменна. Але — як ёй тады здавалася, на шчасце, а на самай справе на бяду — з цэнтральнай аптэкі ніхто не прыйшоў, ім даверылі правесці інвентарызацыю ўдваіх. «Новенькая» таксама ва ўсім даверылася Насці. Тая напісала, што трэба, дома падлажыла ў ведамасць фіктыўныя лісты, у якія запісала медыкаменты, якія быццам бы ёсць у кіёску. Напарніца, не ўнікаючы, падпісала. У аптэцы таксама не сталі «прыдзірацца», што лісты напісаны рознымі чарніламі, што ў адных тавар запісаны па групах, а ў другіх — уразнабой, чаго пры інвентарызацыі быць не павінна, што ў некаторых месцах ён паўтараецца. Ды, напэўна, ніхто асабліва не ўглядаўся ў тыя акты ды ведамасці: сышлося — і добра. Пракаціла! І сталі дзяўчаты працаваць далей.

Але Насця, як пасля яна напіша ў сваёй яўцы з павіннай, спужалася: яна выявіла недастачу больш чым на 8 мільёнаў рублёў. Вырашыла, што трэба спыніцца і пакрысе, пакуль ніхто не заўважыў, вярнуць грошы ў касу. І нейкі час нават так рабіла.

А потым падаспеў чарговы Новы год... Ды і сябры не маглі зразумець, чаму заўсёды такая кампанейская і шчодрая Насця раптам пачынае «зацiскацца». Не так шмат было ў яе радасцяў у жыцці, каб пазбавіць сябе яшчэ і гэтай — стасункаў, кампаніі.

А тут яшчэ ў яе жыцці здарылася каханне. Вялікае, усеабдымнае. І, як ёй хацелася верыць, узаемнае. Праўда, гэтая ўзаемнасць не вельмі ярка праяўлялася. Сяргей амаль не званіў — казаў, што застаўся без тэлефона. Ну што за бяда? Яна набыла яму дарагі мабільнік — сабе купіла раней. Хлопец перш не хацеў браць такі дарагі падарунак, але яна ўгаварыла. Не мог жа ён пакрыўдзіць дзяўчыну! Не мог ён крыўдзіць яе адмовай і тады, калі яна рэгулярна папаўняла яго тэлефонны рахунак — каб ён ёй званіў. Здаралася, што яны гаварылі па тры гадзіны запар. Пра што? Пра ўсё: з каханым можна гаварыць увесь дзень — і не нагаварыцца. Толькі за тэлефонныя размовы Насця плаціла ў месяц ад 60 да 180 тысяч рублёў. А рэкордным быў месяц, калі яна «нагаварыла» на 245 тысяч рублёў — амаль уся яе месячная зарплата...

...Калі чытаеш матэрыялы справы, то складваецца ўражанне, што ў канцы 2005 — пачатку 2006 года Насця «пусцілася ва ўсе цяжкія», жыла не проста не па сродках, а шыкавала. Пра што яна думала, на што разлічвала — сказаць цяжка. Хоць адна здагадка ёсць: у гэты час яна вельмі актыўна гуляла ў «Суперлато» і «Ваша лато». Спадзявалася, напэўна, на ўдачу, на цуд. Трэба сказаць, што небеспаспяхова: двойчы выйгравала даволі буйныя сумы. Бог нібы даваў дзяўчыне шанц адумацца, спыніцца, хоць часткова пагасіць недастачу. Але яна ўжо ні пра што не думала... З нагоды выйгрышу запрасіла ўсю кампанію ў рэстаран і купіла тэлевізар...

Усё закончылася так, як павінна было: у кастрычніку 2006 года ў аптэчным кіёску нарэшце зрабілі сапраўдную, не фармальную інвентарызацыю. І выявілі недастачу на 29 мільёнаў 106 тысяч 196 рублёў. Насця замітусілася, падчас інвентарызацыі спрабавала зноў падлажыць фіктыўныя лісты, пасля цікавілася, ці можна ўнесці суму, якой недаставала, — хоць цяжка сказаць, дзе б яна ўзяла такія грошы.

Супраць яе была ўзбуджана крымінальная справа. Неўзабаве дзяўчына напісала яўку з павіннай, дзе расказала, калі і як брала ў касе кіёска грошы — па 120—140 тысяч рублёў у тыдзень, на што іх траціла. Праз некалькі дзён адмовілася ад прызнання, сказала, што зрабіла яго пад псіхалагічным уздзеяннем супрацоўнікаў міліцыі. Яе пратэсціравалі на апараце паліграф — дэтэктары хлусні, які «на падставе псіхафізіялагічных рэакцый падчас апытання дазволіў зрабіць выснову, што абвінавачваная мае дачыненне да крадзяжу тавар-на-матэрыяльных каштоўнасцяў з аптэчнага кіёска, і паказанні, дадзеныя ў яўцы з павіннай, адпавядаюць сапраўднасці».

На судзе Насця таксама не прызнала сваю віну, хоць больш-менш лагічна растлумачыць, адкуль у аптэчным кіёску, якім яна загадвала, узялася такая недастача, растлумачыць не змагла. Але па матэрыялах справы, на падставе допыту сведак і іншых доказаў суд прыйшоў да высновы, што яна вінаватая ў прысваенні выручкі з аптэчнага кіёска цэнтральнай раённай аптэкі ў суме 29106196 рублёў. Аднак, з улікам маладога ўзросту абвінавачванай і ўмоў, у якіх яна працавала, знаходзячыся фактычна без кантролю адміністрацыі аптэкі, суд знайшоў магчымым прызначыць ёй мінімальны тэрмін пакарання — 2 гады пазбаўлення волі з адбываннем пакарання ў выпраўленчай калоніі агульнага рэжыму з канфіскацыяй маёмасці і пазбаўленнем права займаць матэрыяльна адказныя пасады на працягу двух гадоў. З яе будзе выпічана на карысць Гродзенскага гандлёва-вытворчага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Фармацыя» 29106196 рублёў.

***

Бедная Насця бедная не таму, што выхоўвалася ў хранічнай матэрыяльнай нястачы. Такіх людзей у нашым сённяшнім жыцці не так і мала, але гэта не дае ім падставу лезці ў чужую кішэню, няважна, дзяржаўную ці суседаву. І, дарэчы сказаць, многіх з іх беднымі назваць язык не паварочваецца — настолькі яны духоўна, душэўна, маральна багатыя, так шчодра дзеляцца з іншымі тым сваім багаццем, што не заўважаецца ні паношанае паліто, ні сумка, якая выйшла з моды. І ім не трэба красці, каб запрасіць сяброў у рэстаран і тым адчуць сябе шчаслівымі — яны шчаслівыя і са сваёй поснай вячэрай. Думаю, калі б зарплата ў Насці была ў дзесяць разоў большая, ёй усё роўна не хапала б грошай. Калі не на экзатычныя фрукты і дарагую касметыку, то на нешта іншае: натуральнае футра, пярсцёнак з брыльянтам, машыну, адпачынак на Канарах — ці мала ў жыцці спакус.

Беднай Насці не пашанцавала ў жыцці з людзьмі, якія ёй сустракаліся на жыццёвым шляху і якіх — гэта бачна нават па скупых сведчаннях афіцыйных міліцэйскіх дакументаў — яна шчыра любіла. Ніхто не давеў толькі ступіўшаму ў жыццё дзеўчаняці, што багаты не той, у каго шмат грошай, а той, каму іх хапае. Што толькі ў казках ды ў кіно на бедную Папялушку раптам ніадкуль звальваецца казачнае багацце і шчасце — як узнагарода за ўсе ранейшыя пакуты. А ў жыцці, як правіла, нішто з неба не валіцца, усяго трэба дабівацца і ўсё здабываць працай. Ніхто з сяброў, старэйшых калег не звярнуў увагі на тое, што дзяўчына жыве яўна не па сродках, ніхто не пагаварыў з ёй па душах, не навучыў, не папярэдзіў. Не пракантраляваў, у рэшце рэшт — хоць гэта ўжо нават не маральны, а службовы абавязак адміністрацыі аптэкі.

І да высновы, што за ўсё ў жыцці трэба плаціць, і часта — вельмі дарагой цаной, Насця даходзіць сама. Адбываючы ў калоніі прызначаны ёй судом тэрмін пакарання.

Ніна РЫБІК.

ЗЛАЧЫНСТВА І ПАКАРАННЕ

На свае вочы

Пакараць ці памілаваць? Рабіць заканадаўства больш мяккім ці займацца выхаваннем грамадства? Адказы на гэтыя пытанні шукалі Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу ў час правядзення вучобы па практыцы выканання пакаранняў ва ўстановах крымінальна-выхаваўчай сістэмы разам з тымі, хто непасрэдна адказвае за тое, каб чалавек панёс пакаранне за свае дрэнныя ўчынкі згодна з законам.

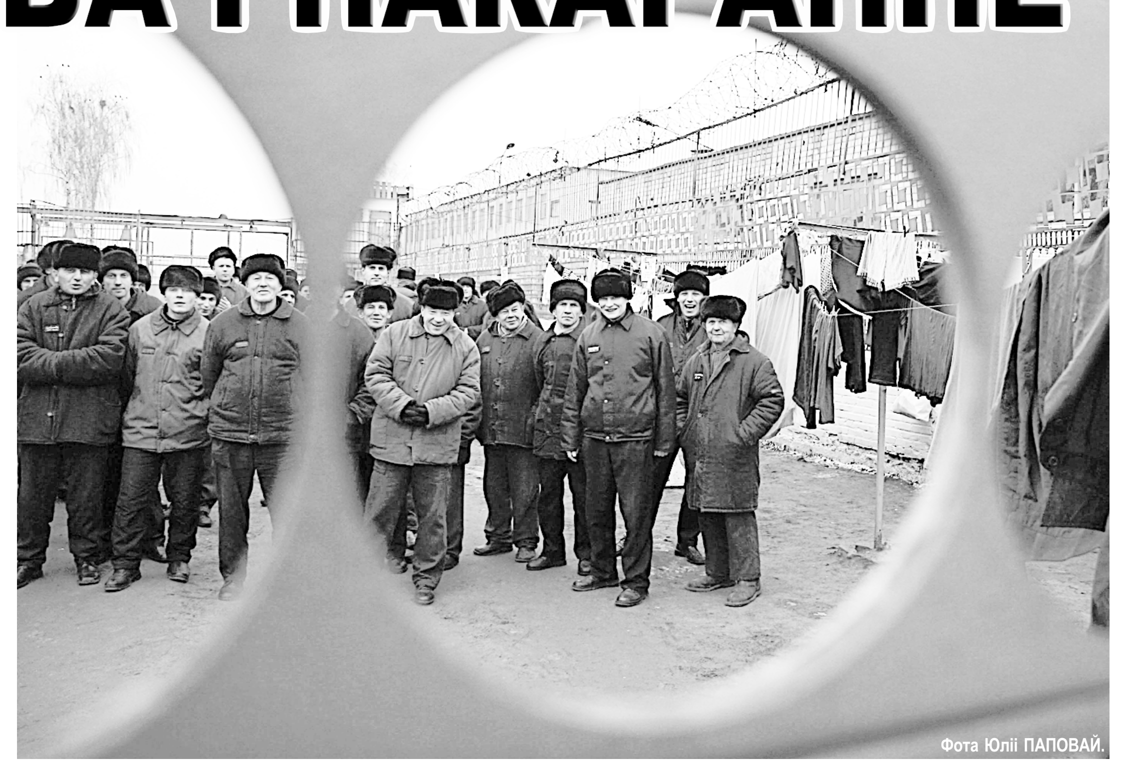

Фота Юліі ПАПОВАЙ.

Dura lex sed lex...

Закон суровы, але гэта закон — лацінскае выказванне, якое адразу ж пасля з'яўлення выклікала супярэчнасці. Ці можна за аднолькавае злачынства пакараць па-рознаму? Калі паводле закона — нельга, то сэрца можа падказаць: можна. Для юрыстаў і работнікаў праваахоўных органаў тэкст заканадаўчага акта, зразумела, з'яўляецца першасным. Але... Як прызнаюць самі міліцыянеры, сустракаюцца выпадкі, калі літара закона паўстае перад чалавекам занадта цяжкай доляй. Як мяркуе **Віталь СТУКАНАЎ, намеснік начальніка Дэпартамента выканання пакаранняў Міністэрства ўнутраных спраў**, некаторыя людзі апынуліся ў становішчы паміж патрабаваннямі закона і (на погляд разумнага чалавека) нелагічным пакараннем.

— Напрыклад, Лілія Паўлаўна, 43 гады. Адбывае пакаранне ў Рэчыцы. Працавала памочнікам выхавальніка дзіцячага садка. Разведзеная, на ўтрыманні засталося двое непаўналетніх дзяцей. З падворка прыватнай асобы разам са старэйшай дачкой ноччу скрала 25 яек, два кілаграмы макароны, адзін кілаграм рысу, адзін кілаграм грэчкі, 2,7 кілаграма каўбасы вышэйшага гатунку. Агульны кошт — 48 тысяч рублёў. Была асуджана на два гады і два месяцы пазбаўлення волі. Альбо яшчэ адна жанчына, 58 гадоў, раней не асуджалася, пенсіянерка, апынулася за кратамі больш чым на восем гадоў за вырошчванне на прысядзібным участку маку. Захоўвала макавую саломку «для прыгатавання кулінарных вырабаў». Прадала яе ў выніку аператыўнага эксперыменту за 45 тысяч беларускіх рублёў, — узгадвае Валеры Стуканаў. — Рэдка, але выпадкі такіх прыгавораў сустракаюцца. Якімі выйдуць гэтыя людзі з калоніі? Цяжка ўявіць. Між тым даследчыкі даказалі, што пасля трох гадоў пазбаўлення волі чалавек ужо не адчувае сваю несвабоду, а пасля сямі гадоў знаходжання за кратамі наступае дэградацыя асобы.

Безумоўна, злачынца павінен панесці віну і трывала зразумець, што ў далейшым закон лепш не парушаць. Аднак бывае вельмі горка, калі ўсе, і асуджаны, і яго родныя, і міліцыянеры, і суддзі адчуваюць, што не так, неяк па-іншаму трэба было скончыць судовую справу...

Саграшы і кайся

— Самая невырашальная праблема — процідзеянне алкагалізацыі. Вельмі засмучае, што некаторыя віды злачынстваў у 70—80 працэнтах выпадкаў здзяйсняюцца ў стане алкагольнага ап'янення, — паведаміў, выступаючы перад дэпутатамі, **міністр унутраных спраў Уладзімір НАВУМАЎ**. Ён падкрэслівае, што і амністыя, якую заключаныя чакаюць кожны год, страчвае сваё значэнне. — Яна пачала ўспрымацца як абавязковая.

Увогуле сярод усіх парушэнняў закона за апошнія дзесяць месяцаў лідзіруюць крадзяжы мабільнікаў. Такіх выпадкаў зафіксавана каля 30 000. Насцярожанасць міліцыі выклікае і распаўсюджванне сінтэтычных наркотыкаў. Уладзімір Навумаў падкрэслівае, што яны паступаюць праз суседнія Польшчу, Літву, гераін — з Расіі, макавая саломка нелегальна перапраўляецца з Украіны. Дарэчы, яна ўсё часцей пачала перавозіцца новым спосабам, у звычайных гужавых павозках.

— Мы занепакоеныя злачынствамі ў сельскай мясцовасці, бо тут яе больш цяжка кантраляваць. Колькасць аварый са смяротнымі выпадкамі застаецца вялікай, не паўплывала нават і тое, што кіраванне ў нецвярозым стане можа закончыцца для вадзіцеля крымінальнай адказнасцю, — працягвае ён.

Згадзіцеся, што за такія злачынствы пакаранне не павінна быць мяккім, бо паўстае пагроза чалавечаму жыццю. Амністыю ж, што пацвердзіла і наведванне дэпутатамі папраўчай калоніі нумар два Бабруйска, чакаюць нават тыя зняволеныя, злачынствы якіх падпадае пад катэгорыю цяжкіх і асабліва цяжкіх. Было такое меркаванне сярод пакараных, што амністыя становіцца быццам бы «дзяжурным», ужо традыцыйным жэстам добрай волі дзяржавы для ўсіх, хто здзейсніў злачынства.

Аднак, паводле меркавання ўдзельнікаў вучобы, філасофія «саграшы і павініся, і тады даруюць усе злачынствы», ніколі не падыдзе ў адносінах да тых, хто пераступіў закон.

— За дзесяць месяцаў гэтага года злачыннасць скарацілася на 6,5 працэнта. Значна памяншаецца колькасць цяжкіх і асабліва цяжкіх злачынстваў. У органах унутраных спраў існуе дастатковы патэнцыял для таго, каб процідзейнічаць парушальнікам закона. Акрамя таго, мы вельмі актыўна працуем і над раскрыццём колішніх злачынстваў. Напрыклад, у год раскрываем да 100 забойстваў, здзейсненых некалькі гадоў таму, — расказаў Уладзімір Навумаў.

Абмежаванне волі — асноўны сродак?

Як лічыць **старшыня Вярхоўнага Суда Валянцін СУКАЛА**, тое меркаванне, што абмежаванне волі — асноўны сродак для барацьбы са злачыннасцю, таксама ўплывае на вынясенне суддзёй прыгавору.

— За арганізацыю злачынстваў у адной вобласці да ўтрымання за кратамі было вынесена 26 працэнтаў прыгавораў, а ў другой — 16 працэнтаў. Значыць, справа не толькі ў законе, але і ў суб'ектыўных падыходах у розных суддзяў, — кажа ён. — Між тым, змагацца са злачыннасцю толькі шляхам абмежавання волі — ужо састарэлы метад, які паказвае, што захаваліся яшчэ ў работнікаў судовай сістэмы колішнія стэрэатыпы і падыходы.

Старшыня Вярхоўнага Суда нашай краіны таксама выступае за гуманізацыю Крымінальнага кодэкса:

— Калі лічыць, што асабліва цяжкія і цяжкія злачынствы складаюць толькі 12 працэнтаў ад усёй колькасці, значыць, астатнія 88 працэнтаў злачынстваў менш цяжкія, і не ўяўляюць вялікай грамадскай небяспекі. Атрымліваецца, суды маюць фармальную магчымасць выбраць па ім альтэрнатыўнае пакаранне, без пазбаўлення волі. На практыцы такога не адбываецца. Толькі сёлета ў першым паўгоддзі за менш цяжкія крымінальныя пакаранні асуджана 5126 чалавек. Мы паглядзелі, чаму так адбываецца, і якія людзі іх здзейснілі. 47 працэнтаў з іх не займаецца грамадска-карыснай працай, 2523 чалавекі былі хранічнымі алкаголікамі, 413 — наркаманамі. Вядома, што прызначэнне пэўнага пакарання гэтым асацыяльным асобам можа прынесці вельмі сур'ёзныя наступствы. І гэта даказана практыкай. За ўхіленне ад адбыцця пакарання ў выглядзе пазбаўлення волі было асуджана за шэсць месяцаў больш за тысячу чалавек. А гэта далейшы рост колькасці судзімасцяў і новыя пакаранні, — працягвае Валянцін Сукала. — Акрамя таго, сярэдняя працягласць тэрміну пазбаўлення волі ў нашай краіне складае 6,3 года. Гэта шмат і прыводзіць да перапоўненасці месцаў утрымання.

За кратамі жыццё не цукар, нават калі бытавыя ўмовы створаны так ідэальныя. Між тым, многія памяшканні калоній маюць патрэбу ў капітальным рамонце ці ўвогуле — патрабуюцца новыя будынкі, таму акрамя маральных засмучэнняў, людзі, якія хоць і парушылі закон, але якія ўсё роўна застаюцца грамадзянамі сваёй краіны з адпаведнымі правамі, вымушаны ўвесь час змагацца з бытавымі складанасцямі.

— Вядома, што належнае адбыццё пакарання звязана з умовамі ўтрымання. Напрыклад, следчы ізалятар нумар адзін у Мінску мае патрэбу ў рамонце. Камісія прызнала яго ўмоўна прыдатным для знаходжання ў ім людзей. І не сакрэт, што па ўсёй краіне патрабаванні да санітарна-гігіенічнага стану ў будынках, якія належаць да крымінальна-выканаўчай сістэмы, не вельмі здавальняючыя, — падкрэслівае **намеснік Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь Аляксандр ІВАНОЎСКІ**. — Каб цалкам стварыць усе належныя ўмовы, трэба пабудаваць некалькі новых калоній. Але ўсе мы разумеем, што ўстановы крымінальна-выхаваўчай сістэмы маюць матэрыяльныя цяжкасці.

Не трэба думаць, што пытанне ўдасканалення крымінальнага заканадаўства не разглядаецца. Наадварот. Толькі за гэты год быў прыняты Закон «Аб барацьбе з арганізаванай злачыннасцю», былі ўнесены змяненні ў Крымінальны кодэкс. Была часткова рэфармаваная пенітэнцыярная сістэма. Зараз месцы зняволення падзяляюцца на тыя, дзе ўтрымліваюцца толькі людзі, пакараныя ўпершыню, і тыя, у якіх «бавяць час» па другому і больш тэрміну. Акрамя таго, у калоніях і турмах, што вельмі важна для іх часовых жыхароў, адміністрацыя паспяхова змагаецца з праявамі няроўнасці і нераўнапраўнасці, іерархічнасці паміж зняволенымі. Напрыклад, адметны той факт, што ў Беларусі не засталося ніводнага крымінальнага аўтарытэта — так званага «законніка» ці «злодзея ў законе».

Удасканаленне прававых дакументаў зусім не завершана, і заканадаўчая ўлада добра гэта ўсведамляе. **Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Вадзім ПАПОЎ** «экспромтам» называе адну з нішаў, над якой трэба яшчэ працаваць:

— Ёсць пытанні па пакараннях за злачынствы эканамічнага характару. У гэтым напрамку нямала рашэнняў прынята, але, напэўна, яны не адпавядаюць рэаліям сённяшняга дня. Таму трэба працаваць разам з урадам, зацікаўленымі дзяржаўнымі органамі, прадумаць тыя меры, якія б дазвалялі кампенсаваць эканамічны ўрон, без выкарыстання прымусовай меры ўзяцця людзей пад варту і адбыцця пакарання, — выказаў ён думку.

Быць ці не быць?

Меркаванні аб неабходнасці змякчэння заканадаўства ў адносінах да мераў пакарання гучаць даўно. Аднак стаўленне да іх супярэчлівае. Для некаторых відаў злачынстваў яно патрэбна, для некаторых — не. Ад асобы парушальніка закона, псіхалагічнага складу яго характару таксама залежыць — ці можна чалавека пакараць без ізаляцыі, не баючыся, што ён паўторыць свае «подзвігі» праз некаторы час? І ці пажадае грамадства знаходзіцца з такой асобай разам?

Карэспандэнт «Звязды» пацікавіўся меркаваннямі **міністра ўнутраных спраў Уладзіміра НАВУМАВА**:

— Уладзімір Уладзіміравіч, ці існуе ініцыятыва ў Міністэрства ўнутраных спраў зрабіць заканадаўства больш мяккім? Напрыклад, некаторыя крымінальныя злачынствы перавесці ў разрад адміністрацыйных?

— У нас ёсць прапановы, але я думаю, мы іх пакуль уносіць не будзем, таму што сітуацыя, якая складваецца сёння, нядрэнная. Я не раз казаў, што чагосьці рэвалюцыйнага ў гэтым накірунку не адбудзецца. Сітуацыя складваецца так, што, напрыклад, у дзіцячай калоніі Бабруйска, якую мы наведалі з дэпутатамі, утрымліваецца невялікая колькасць падлеткаў, і гэта даказвае эфектыўнасць заканадаўства. У нас былі тры дзіцячыя калоніі, потым мы адну закрылі. Цяпер у дзвюх астатніх колькасць непаўналетніх набярэцца толькі на адну. Гэта ўсё дзякуючы заканадаўчай базе, якая распрацавана. Магчыма, яна можа быць і лепшай, але гэта трэба рабіць пакрупова і ўлічваць меркаванні ўсіх. Таму пакуль што мы абмяжуемся вывучэннем пытання.

— Сярэдні тэрмін зняволення даволі вялікі. Гэта праблема недастатковай увагі грамадства, як вы лічыце?

— Я думаю, што мы не падрыхтаваныя да таго, каб забойца правёў у турме два гады і вярнуўся на волю, як можа адбывацца ў іншых краінах. Я не выключаю, што сярод гэтых людзей знойдуцца тыя, якія праз два гады вернуцца і будуць законапаслухмянымі. Але ў рэальнасці яны выхаваны так, што большая частка, калі вернецца, яшчэ можа здзейсніць злачынства, бо статыстыка рэцыдыву дастаткова вялікая.

Паводле інфармацыі Дэпартамента выканання пакаранняў, колькасць узятых пад варту і асуджаных складае 46 тысяч чалавек. Самыя распаўсюджаныя віды злачынстваў — крадзяжы і забойствы. 5—10-гадовы тэрмін зняволення адбываюць 35 працэнтаў асуджаных, 1—3 гады — каля 30 працэнтаў. 57 працэнтаў людзей адбываюць пакаранне не ўпершыню. 67 працэнтаў пакараных маюць узрост ад 20 да 40 гадоў.

Акрамя таго, як расказаў Валянцін Сукала, Вярхоўны Суд разам з Генеральнай пракуратурай рыхтуе шэраг дакументаў, якія будуць накіраваны на гуманізацыю судовага заканадаўства. У прыватнасці, па некаторых артыкулах прапанавана паніжэнне планкі пакарання для «вялікіх», на 5 і 6 гадоў, тэрмінаў зняволення, прадугледжана таксама больш шырокае выкарыстанне ўмоўна-датэрміновага вызвалення.

Дзмітрый АЛЬФЕР,
Бабруйск—Мінск.

ОАО «Мостоотряд № 88»

извещает своих акционеров о проведении 11 декабря 2007 г. внеочередного общего собрания акционеров

Повестка дня собрания:
1. О внесении дополнений в Устав ОАО «Мостоотряд № 88».

Собрание состоится по месту нахождения Общества: г. Минск, ул. Промышленная, 16.

Начало собрания в 9 часов 00 минут.

С материалами собрания акционеры могут ознакомиться по указанному выше адресу в рабочие дни с 3 по 10 декабря 2007 г. с 13 до 17 часов, а в день собрания — в помещении, где проводится (у председателя наблюдательного совета).

Регистрация участников собрания будет производиться с 8 часов 15 мин до 9 часов в день и по месту проведения собрания по предъявлению документа, удостоверяющего личность, а представителей акционеров — по доверенности.

УНП 100299744.

Уважаемые акционеры ОАО «Белхим»

15 декабря 2007 года состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Белхим», расположенного по адресу: г. Минск, ул. Короля, д. 34. Собрание пройдет по адресу: г. Минск, ул. Короля, д. 34, актовый зал.

Повестка дня собрания:
1. Совершение крупной сделки ОАО «Белхим».
2. О внесении изменений в Устав ОАО «Белхим».

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Короля, д. 34, с 5 декабря по 15 декабря 2007 года (время работы с 9.00 до 16.30) либо 15 декабря 2007 года по месту проведения собрания.

Список лиц, имеющих право на участии в собрании, будет составлен по состоянию на 14 декабря 2007 года.

Регистрация участников собрания 15 декабря 2007 года с 9.00 до 11.00 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания — 15 декабря 2007 года, 11.00.

Для регистрации при себе иметь документы, удостоверяющие личность (паспорт).

Считать недействительным страховое свидетельство СООО «Белкоопстрах» по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории РБ серии АЖ № 2061485.

Печать и свидетельство о государственной регистрации ОДО «Эубис» считать недействительным в связи с утерей.

Месцічы

Будуць працоўныя месцы — будуць жыць Целяханы

Целяханы ў Івацэвіцкім раёне — самабытны край. У ваколіцах пасёлка залягаюць спрадвечныя балоты. Унікальныя прыродныя ландшафты могуць быць ледзьве не турысцкай Мекай. Па праграме развіцця малых гарадоў тут запланавана будаўніцтва ў 2006—2010 гадах так званай турысцка-рэкрэацыйнай зоны, якая ўмесціць у сябе турбазы ўздоўж Агінскага канала. На тэрыторыі пасёлка працуюць два асноўныя прамысловыя прадпрыемствы: РУЛП «Целяханы», якое ўсе ведаюць як лыжную фабрыку, і Целяханскі завод сталярных вырабаў. Першаму вытворцы так і не ўдалося пакуль пераадолець крызіс і выйсці на зададзеныя магутнасці, а другое паспяхова развіваецца.

Заводу амаль паўстагоддзя. Апошнія дзесяцігоддзі таксама былі не лепшымі ў гісторыі прадпрыемства. Але цяпер усё наладжваецца. Нядаўна запусцілі цэх, які доўгія гады быў па сутнасці законсерваваны. Адразу з'явілася 21 новае рабочае месца. А зараз з канвеера сыходзяць еўравокны са шклопакетамі з клеенага бруса. Завод праходзіць рэканструкцыю. Тут устаноўлена найноўшае кацельнае, сушыльнае абсталяванне, станочны парк нямецкай і італьянскай вытворчасці. Сёлета за 10 месяцаў аб'ём вытворчасці вырас амаль на трэць у параўнанні з мінулагоднім. Галоўны спажывец Целяханскага завода — прадпрыемствы аблсельбуда, у структуры якога 60 будаўнічых арганізацый. І драўляныя вокны са шклопакетамі зараз вельмі запатрабаваныя. Ёсць вытворчая база, ёсць попыт на прадукцыю, значыць будзе жыць прадпрыемства, будуць утварацца новыя рабочыя месцы. Гэта самае важнае сёння для пасёлкаў, падобных Целяханам.

Прыватны бізнэс тут укараняецца марудна, нібы баязліва. Хоць ёсць яго першыя ластаўкі і тут. Святлана Стральчук адкрыла сваё кафэ-бар і не прагадала. Хоць скептыкі прарочылі поўны правал, маўляў, хто будзе хадзіць у такую ўстанову ў нашай палескай глухамані. Аўтару гэтых радкоў давялося зазірнуць у бар летам падчас камандзіроўкі. Вельмі прыемным падаўся інтэр'ер, гэткае спалучэнне народнасці і мадэрну. Але зроблена ненавязліва і з густам. Месцічы ацанілі і кухню новага шынка. На адсутнасць наведвальнікаў работнікі не скардзяцца. На навагоднія вечарыны запісваліся за паўтара месяца. З задавальненнем прыходзяць у кафэ і госці пасёлка, экскурсанты. А захавальнікам гісторыі тутэйшых мясцін можна без перабольшвання назваць Веніяміна Бычкоўскага.

Ён збірае легенды, паданні па крупінках. Стварыў музей сваімі рукамі. А зараз будуе капліцу ў вёсцы Бабровічы на месцы спаленых вёсак, там, дзе ўтварылася пустыня.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЗІМА КУПАЛАЎСКАГА ПАРКУ

Купалаўскі парк у цэнтры Мінска. У якім яшчэ горадзе знойдзеш такое, каб сярод аўтамабільнага тлуму і ззяння вітрын ты раптам трапляў бы на маленькую выспу, дзе заміж каменных гмахаў у высях абдымаюцца шаты старых дрэў, а гарадскую паліфанію перамагае цішыня.

Гэта зусім асобая цішыня — той стан, які трэба назваць перадумовай успамінаў і роздуму. Варта толькі нагадаць, што калісьці тут стаяла драўляная хата, дзе з 1927 па 1941 год жыў Янка Купала. Тут Пясняр ствараў, выношваў — пеставаў думкі і словы, па сёння такія блізкія кожнаму.

У першы дзень снежня парк быў заснежаным і бязлюдным. Белае покрыва хавала сляды пачатай сёлета рэканструкцыі і яднала алеі з берагам Свіслачы, якая пачала замярзаць.

Фота слова Яўгена ПЯСЕЦКАГА

***

Снежыць на купалавых алеях,
замятае чыйсьці даўні след —
з кожнаю сняжынкай снег святлее,
з кожнай рыфмаю святлей Сусвет.
Ад якіх краёў прынеслі хмары
ў падарунак снежны карагод —
стуль, дзе гор паўднёвыя абшары,
ці з паўночных ўсцюжаных шырот?

***

Некалі такім жа снегападам
пакідаў Пясняр свой белы край,
і старыя яблыні ля хаты
шархацелі ўслед: даруй... бывай...
Парк купалаўскі ля рэчкі Свіслач,
дрэў старых маўклівыя шыхты —
колькі нас прайшло тут —
хто падлічыць,
каб пачуць мінулыя гады?
Каб пачуць, як павяртае рэха
галасы дзядоў і пошум дрэў,
і званы, што ў высях
б'юць адвеку,
і пад снегам вольнай рэчкі спеў.

***

Благаслаўляю першыя ільды —
іх светлы след над цьмянаю вадою
парозненыя лучыць берагі,
каб гэтай белай сцежкай
скрозь гады
прыйшла зіма убачыцца з вясною.
І я за ёй у снежны йду палон,
купалінку ў завеях дагукацца,
крануць яе касы духмяны лён...
і разумею: гэта толькі сон,
і ведаю: не варта прачынацца.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.08	15.50	7.42
Віцебск —	8.05	15.33	7.28
Магілёў —	7.59	15.41	7.42
Гомель —	7.47	15.45	7.58
Гродна —	8.22	16.07	7.45
Брэст —	8.15	16.15	8.00

Месяц

Апошняя квадра 1 снежня. Месяц у сузор'і Шаляў.

Імяніны

Пр. УВОДЗІНЫ (УВЯДЗЕННЕ Ў ХРАМ БОЖАЙ МАЦІ);
К. Барбары, Хрысціны, Бярнарда, Яна.

НАДВОР'Е на заўтра

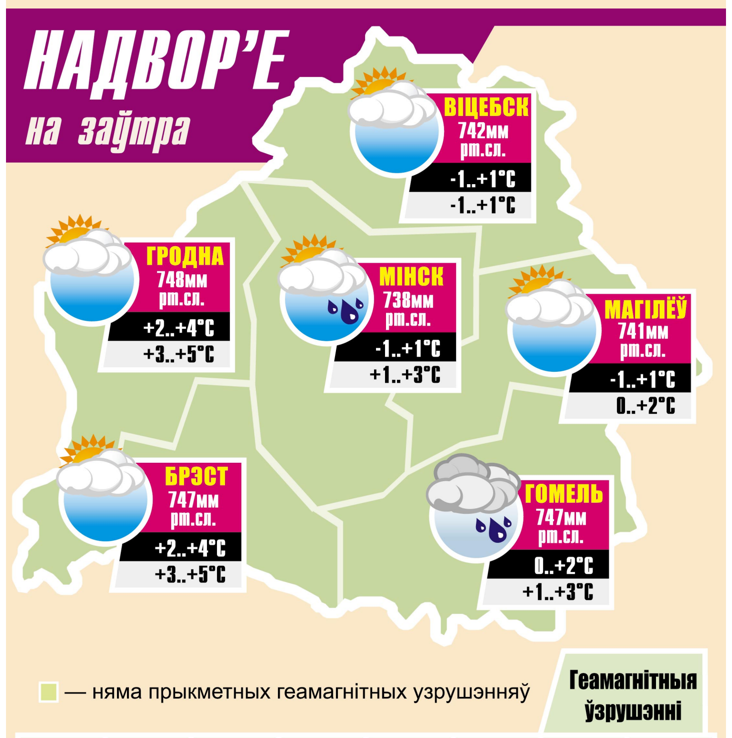

— няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў

Геамагнітныя ўзрушэнні

2 гадз.	5 гадз.	8 гадз.	11 гадз.	14 гадз.	17 гадз.	20 гадз.	23 гадз.

...у суседзяў

ВАРШАВА +4..+6°С	КІЕЎ +1..+3°С	РЫГА +3..+5°С
ВІЛЬНЮС +2..+4°С	МАСКВА -1..+1°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ 0..+2°С

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ Ў СНЕЖНІ

5, серада 1.00—5.00
7, пятніца 10.00—23.00
8, субота 0.00—6.00
10, панядзелак 14.30—18.00
12, серада 2.00—22.30
13, чацвер 0.00—4.00
15, субота 11.00—12.00
19, серада 18.30—20.30
21, пятніца 5.00—21.00
23, нядзеля 19.30—21.30
25, аўторак 12.00—23.00
28, пятніца 2.00—4.00

Пераможцы

Алена БУНАС, чэмпіёнка свету: «БІЛЬЯРД — ГЭТА... ШАХМАТЫ НА СТАЛЕ»

Упершыню ганаровае званне ў рускім більярдзе заваявала прадстаўніца Беларусі: у Кіеве мінчанка Алена Бунас стала чэмпіёнкай свету ў «пірамідзе». Пераможцу карэспандэнт «Звязды» знайшла, зразумела, у більярдным клубе. Спартсменка раней займалася тэнісам, а більярд быў для яе толькі прыемным бавленнем вольнага часу. Зараз жа ў калекцыі яе ўзнагарод ёсць медалі рознай вартасці з чэмпіянатаў свету, з кантынентальнага ж першынства — усе, акрамя «золата».

— Пасля перамогі на чэмпіянаце свету ў мяне за паўдня разраджаецца тэлефон ад званкоў і паведамленняў, — прызнаецца Алена. — Мяне віншуюць не толькі беларусы, але і спартсменкі з Расіі, Украіны. Вельмі прыемна, што мяне памятае былая саперніца Ксенія Кіслова, якая ўжо не выступае. З ёй у нас заўжды была цікавая, напружаная гульня.

— Раней вам не ўдавалася стаць наймацнейшай у свеце. Чым растлумачыце сёлетнюю перамогу?

— Магу сказаць, што 80 працэнтаў поспеху — гэта працаздольнасць. Здаралася, я настолькі доўга трэніравалася, што не было сілаў пайсці з клуба. Я хацела б выказаць падзяку свайму трэнеру Аляксандру Жылкіну і галоўнаму трэнеру беларускай зборнай Юрыю Лобачу, які правёў перад чэмпіянатам збор більярдыстаў. На ім у мяне быў добры спарынг.

— Нейкі час у вас быў статус заўжды другой на спаборніцтвах...

— Паўгода таму расійскія журналісты мяне спыталі, чаму я заўжды станаўлюся другой. Я тады адказала, што другія месцы ў мяне былі толькі ў 2006-м, а ў 2005-м — у асноўным трэція. З такім ростам вынікаў я спадзявалася заваяваць «золата» ў 2007-м, што і адбылося.

— Вы наймацнейшая не толькі ў свеце, але і ў Беларусі. Наогул, не адчуваеце канкурэнцыі з боку нашых спартсменак?

— У Беларусі я ўжо дзесяціразовая чэмпіёнка. Першынство краіны сярод жанчын для мяне — падрыхтоўка да чарговага «Еўратура» ці адбор на міжнародныя спаборніцтвы. Я імкнуся ўдзельнічаць і ў мужчынскіх турнірах, нават перамагла былога чэмпіёна Беларусі. Дарэчы, змешаных турніраў у свеце, наколькі ведаю, больш няма. У нас спецыяльна дазваляюць жанчынам гуляць у мужчынскіх чэмпіянатах Беларусі для больш добрай падрыхтоўкі.

— Чым, па-вашаму, адрозніваюцца жаночы і мужчынскі більярд?

— Магу з упэўненасцю сказаць: мужчыны не паводзяць сябе спакайней за жанчын. Бачыла моманты, калі ігракі высокага ўзроўню памыляліся на прымітыўных шарах. Бясспрэчна, мужчыны больш вынослівыя, іх рухі больш тэхнічныя, але яны гуляюць згодна з логікай, і іх рашэнні можна прадугадаць. Жанчыны ж спадзяюцца на інтуіцыю: выбіраючы, здавалася б, няправільнае рашэнне, яно часта прыводзіць да поспеху.

— Раскажыце аб сваім «залатым» кії...

— У мяне кій майстра Каюкова. Ён складаецца з дзвюх частак, а зроблены з палісандра і грабу. Былы кій, з якім я доўга звыкалася, я адклала ўбок, бо гэты кій мне спадабаўся з першага ўдару. Ён адпавядае ўсім маім патрабаванням. Ім я гуляю ўжо год.

— У вас ёсць нейкія рытуалы ў дзень спаборніцтваў?

— Я не веру ў забабоны. Адзінае, што я раблю, — не даю свой кій у чужыя рукі, бо элементарна мне могуць сапсаваць наклейку, ды і да сваіх рэчаў я стаўлюся вельмі рэўнасна.

— Як вы растлумачыце, што пакуль не маеце тытула чэмпіёнкі Еўропы, хоць ужо сталі самай моцнай у свеце?

— На Еўропе я гуляла добра. Заўжды мяне лічаць адной з фаварытак. Аднак у фінале ў мяне была моцная саперніца. Дзесьці я недапрацавала. Буду больш трэніравацца.

— Калі нехта з наведвальнікаў клуба прапануе згуляць, згодзіцеся?

— Я ніколі нікому не адмаўляю, калі ў мяне ёсць на гэта час. Калі просяць, вяду ўрокі. Таксама ўжо тры месяцы выкладаю ва ўніверсітэце фізкультуры, але застаецца недастаткова часу для маіх трэніровак, таму, магчыма, спыню сваю выкладчыцкую працу, бо сумяшчаць некалькі спраў фізічна цяжка.

— Калі б вам прапанавалі прадставіць свой від спорту, каб яго ўключылі ў алімпійскую сям'ю, якія б аргументы прывялі для гэтага?

— Більярд вельмі відовішчны. Гэта не пустыя словы. Ён даступны для вялікай масы насельніцтва. Памятаю, як на п'едэстале разам сталі 19-гадовы юнак і 45-гадовы мужчына. Значыць, гуляць на добрым, высокім узроўні можна вельмі доўга. Праўда, у нашай краіне більярд значна памаладзеў.

— А яшчэ більярд не надта траўманебяспечны.

— Так. Траўму тут атрымаць цяжка. Здараюцца няшчасныя выпадкі толькі калі чалавек яшчэ не надта знаёмы з більярдам: абапіраецца на стол ці апускае руку ў лузу і, зразумела, так можна раздрабіць шарам пальцы. У яго ж вялікая хуткасць. Акрамя таго, стамляешся ў більярдзе ў асноўным псіхалагічна, бо патрэбна весці пазіцыйную гульню, ведаючы моцныя і слабыя бакі свайго саперніка.

Фота Вольгі ЛАСКІ.

— Як ставіцеся да гульні на камп'ютары?

— Гэта поўны прымітыў! Калі выйграць у гульні на камп'ютары, у жыцці такіх вынікаў не пакажаш. Адзінае, што можна, — вывучыць правілы і тое, калі яны аднолены, а больш карысці ніякай. У сапраўдным більярдзе важна тэхніка — правільная стойка, вокамер, канцэнтрацыя ўвагі, вытрымка. Гэта спецыфічныя шматгранны від спорту: акрамя таго, што гэта гульня двух сапернікаў, гэта яшчэ і спаборніцтвы з самім сабой. Па псіхалогіі більярд можна параўнаць са стральбой. Ужо даўно яго называюць і шахматамі на стале.

— Якія ў вас любімыя більярдныя клубы?

— Раней мне вельмі падабаўся клуб «Вена» на вуліцы Веры Харужай, але ён зачыніўся. Зараз я трэніруюся ў «Класіках» (іх тры) і ў «Пірамідзе».

— Сваім хатнім жывёлам вы далі більярдныя мянушкі?

— Не! Ката завуць Барсік, а сабаку — Малы, хоць у 8 месяцаў ён важыць ужо больш як 30 кг і яшчэ паправіцца. Аднак, паводле пашпарта, яго завуць Майстар Танга. Дарэчы, першы час кот вельмі крыўдзіў Малога. Ён нават пужаўся заходзіць у пакой. Дома ў нас для Барсіка і зараз толькі адзін аўтарытэт — тата.

— Чым падабаецца займацца ў вольны час?

— Звычайна я чытаю. Падабаюцца дэтэктывы (іх чытаю ў цягніках) і гістарычная літаратура. Калісьці зачытвалася Дастаеўскім, Тэкерэем, Сянкевічам.

— На што вы патраціце свой выйгрыш?

— Я хачу новую машыну. Магчыма, грошы пойдуць на добры адпачынак.

— Дзякуй за гутарку! Жадаю папоўніць сваю калекцыю еўрапейскім «золатам».

Ірына ПРЫМАК.

4 снежня

Дзве даты

1680 год — курыца ў Рыме знесла яйка, на шкарлупінні якога яскрава бачылася выява каметы, што з'явілася ў небе праз некалькі дзён.

1939 год — створаны першыя калгасы на тэрыторыі Заходняй Беларусі.

Цытата дня:

«Хто дужы целам, той можа вытрываць і спякоту, і холад. Гэтак жа і той, хто здаровы душэўна, у стане перанесці і гнеў, і бяду, і радасць, і астатнія пачуцці».

Эпіктэт (каля 50 — каля 140), старажытнарымскі філосаф-стоік.

Усміхнёмся!

ФРАЗЫ ФУТБОЛЬНЫХ КАМЕНТАТАРАЎ

Шаўкоўскі атрымлівае пас ад свайго сябра па жыцці — Уладзіслава Вашчука. Дарэчы, яны жанатыя.

☺

Даўганогі Англама дастае мяч, які знаходзіўся за тры метры ад яго.

☺

Траўму аказваюць іграку, які ляжыць на газоне.

☺

Трэнер вельмі актыўна паводзіць сябе каля броўкі поля: крычыць, жэстыкулюе, п'е, а часам і курыць...

☺

Чугайнаў аддаў пас, таму што пачуў грукат капыт абаронцы саперніка, які бег ззаду.

☺

Сонца пазалаціла лысую галаву варатара.

☺

Гэты світэр у яго — шчаслівы! Ён яго пятнаццаць гадоў носіць і не здымае!

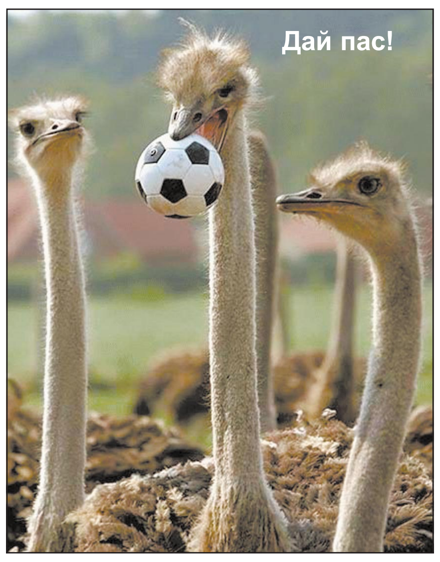

«ІнтэрСтыль 2007»: прыгажосць і здароўе

Чатыры дні ў Мінску праходзіла VI Міжнародная спецыялізаваная выстава індустрыі прыгажосці і здароўя «ІнтэрСтыль 2007». Тут можна было не толькі паглядзець на навінкі, але і паўдзельнічаць у майстар-класах і конкурсах. У рамках «ІнтэрСтылю» адбыўся Фестываль па цырульніцкаму майстэрству, дэкаратыўнай касметыцы і нэйл-дызайну «Ружа вятроў».

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

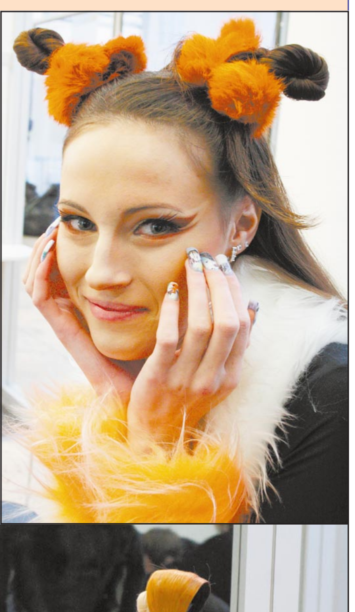

Суд Аршанскага раёна і горада Оршы ў сувязі са зваротам Шынгірэй В.А. аб прызнанні грамадзяніна адсутным без вестак, вышуквае **ШЫНГІРЭЯ Аляксандра Мікалаевіча**, 24 сакавіка 1963 года нараджэння, ураджэнца горада Оршы Віцебскай вобласці, які пражываў у горадзе Оршы Віцебскай вобласці па вул. Міру, д. 61, кв. 134. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра Шынгірэя А.М., паведаміць іх суду Аршанскага раёна і горада Оршы Віцебскай вобласці на працягу двух месяцаў з моманту апублікавання аб'явы.

У суд Кобрынскага раёна Брэсцкай вобласці паступіла заява аб прызнанні памерлым грамадзяніна **ХАМУКА Сяргея Пятровіча**, 1935 года нараджэння, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Легаты Кобрынскага раёна Брэсцкай вобласці, які ў 1957 годзе пайшоў з дому, і болей звестак аб ім не паступала. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра грамадзяніна Хамука Сяргея Пятровіча, паведаміць іх суду Кобрынскага раёна Брэсцкай вобласці на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Іўеўскага раёна Гродзенскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутным без вестак **ЗАХАРА Сяргея Уладзіслававіча,** 17 студзеня 1973 года нараджэння, ураджэнца вёскі Салонікі Лепельскага раёна Віцебскай вобласці, які пражываў да верасня 2005 года ў вёсцы Лаздуны Іўеўскага раёна Гродзенскай вобласці. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра Захара С.У., паведаміць іх суду Іўеўскага раёна Гродзенскай вобласці на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

Нашу дарагую і любую **Лідзію Альфрэдаўну КЕЗАВУ**, сардэчна віншуем з 45-годдзем. Жадаем моцнага здароўя на доўгія гады, шчасця і дабрабыту, поспеху ў справах.

Мама, брат, в. Залессе.

Сардэчна віншую з днём нараджэння **Анатоля Пятровіча РУДКОЎСКАГА** з в. Дараганава Асіповіцкага раёна.

Там, дзе цябе не ведае ваколле
І дзе над Пціччу не спявае салавей,
Ты прыгарні да сэрца нашае ўлонне,
І ад сяброў па вёсцы стане хай цяплей.
Вітанне, дружа! Сто гадоў жыцця!

Віктар ХУРСІК.

КІРМАШ штотыднёвы рэкламны выпуск № 35 (568)

аддзел рэкламы ☎ 287-17-79
Рэквізіты для аплаты: р/р 3012210270016 у ААТ "Белінвестбанк" г.Мінска, код 739 УНН 100155376

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ПРАДАЕЦЦА

■ Катэдж у вёсцы, 40 км ад г. Ліды, ёсць сад, агарод, газ, вада, недалёка р. Нёман.
Тэл. 889 95 10.

■ Дом драўляны пад знос у Нясвіжскім раёне.
Тэл.: 8 029 170 10 31, 8 029 135 79 31.

■ Пакой, кухня агульная.
Тэл. 8 029 760 37 98.

■ Кватэра 3-пакаёвая кааператыўная (балкон, тэлефон, гараж) у райцэнтры Гарадок, нядорага.
Тэл.: 8 0212 48 08 09, 8 029 216 17 09.

■ Супер-млын 4 кВт, 2000 кг/гадзіну.
Тэл. 8 029 709 12 87.

■ Козы высокаўдойныя (5—6 л малака) 8-месячныя козачкі і пляменныя козлікі.
Тэл.: 8 02234 35 646, 8 029 841 53 53.

■ Воз на «гумавым хаду» паўтарашны, вельмі добры, усё новае.
Тэл. 8 01633 45 359.

■ Свіння вагой 150 кг, 5 тыс. рублёў за 1 кг.
Тэл. 8 01718 42 445.

■ «Опель-амега А» 1989 г.в., 2,0і, люк, магнітола, чорны, у добрым стане, 1500 у.а.
Тэл. 8 029 389 14 88.

■ Матацыкл «Усход» 1992 г.в., цана па дамоўленасці.
Тэл. 8 01633 45 359.

■ ГАЗ-21 «с» «Волга» 1967 г.в.
Тэл.: 8 017 249 05 45, 8 029 689 05 45.

■ «Опель-вектра» 1998 г.в., 1,8б, серабрысты металік.
Тэл. 8 029 552 67 10.

■ Да ГАЗ-51, -53 тармазная сістэма новая ў зборы, кола з дыскам 220, гума і іншае.
Тэл. 801633 45 359.

КУПЛЮ

■ Дом.
Тэл. 8 029 778 33 38.

■ Памяшканне пад вытворчасць, магазін, офіс, склад.
Тэл. 8 029 682 14 42.

■ Трактар МТЗ.
Тэл. 8 029 655 07 16.

■ Трактар, запчасткі да яго — каленвал, ГБЦ, ТНВД, блок, шасцерні, валы і іншыя.
Тэл. 8 10380 688 44 68 89.

Шукаю працу вартаўніка ў раёне «Камароўкі».
Тэл. у Мінску 334 63 02.

ЗВЯЗДА

КУПОН ДЛЯ БЯСПЛАТНАЙ ПРЫВАТНАЙ АБ'ЯВЫ

Запоўніце разборліва, выражце і вышліце на адрас рэдакцыі 220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А.

АБАВЯЗКОВЫЯ звесткі не для друку: ваша прозвішча, адрас, хатні тэлефон.

Тэлефон для даведак 287 17 79.

Пашпарт серыя__________ № __________ Выданы__________

Подпіс__________ Дата__________

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 24 31 92, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 7 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03; даведкі па рэкламе і аб'явах тэл./факс: 287 17 79, *e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by*, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.

html: www.zviazda.by E-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з аўтарамі. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 32.132. Індэкс 63850. Зак. № 6595. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12